

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Cholera Peterburge eina silpnyn: kas dieną apserga jau ne daugiau kaip šimtas žmonių, o mirčių skaičius nepereina jau kelių dešimčių, iš ligonbučių išeina daugiau išgydytų, negu atgabena naujų. Taigi aišku, kad bent Peterburge epidemija susilpnėjo; apie jos siantingą kitose miestuose mažai užrubežius ateina žinių, nes kaip kur menko proto general-gubernatoriai uždraudė laikraščiams garsinti žinias apie apsirgimus cholera; tokių neišmintingų general-gubernatorių revoliucijos laikais privedė daug; tie, šurinkti daugumė, iš oficerių general-gubernatorių elgiai jų valdžiai atiduotose miestuose kaip koki niekieno neap-rubežuoti valdonai; o kad ganta jiems mažai proto suteikt, tai su-prantama, protingų padavimų išiešti negali.

Dabar vienok, matyt, ir Stolypinui įgriso jau kvailumas tulį jo paties paskirti general-gubernatorius, nes rengiasi jis panaikinti tu-lį jo skaitilų. Iš tikro revoliucijos laike privedė jų daug, veik visi didesnieji miestai gavo general-gubernatorių, juos gavo ir daugelis mažesnių miestų.

Dumos vakacijos jau pasibaigė, bet dar joje ne joki svarbesni klausimai nebuvo perkrauti. Jau istikro duma randi reikalinga ne tiek, kad ji jam padėtų įvesti ko-kias žmonių labui reformas, bet vien kad ji palengvintų gavimą užrubežiuose naujos paskolos, nes be žmonių atstovų pritarimo nieks caro randi pinigų neskolina.

Maskolijos užrubežinių reikalų ministeris atkako Anglijon ir ve-dė kokias ten svarbias tarybas su Anglijos užrubežinių reikalų mi-nisteriu. Laikraščiai rašo, jog ta-rybos eina be pertrūkio. Nors laikraščiai ir ne rašo, apie ką mi-nisteriai tariasi, bet ir be to visi žino, kad tarybos vedamos už Tur-kijos kailį.

Iš syk Maskolija priesinosi pri-pažinimui Bulgarijos neprigulmin-gi ir priskyrimui Bosnijos ir Her-cegovinos prie Austrijos. Paskui palovė besipriesmusi, bet aprieškė, jog užtai pareikalavo sau atsakan-čio atlyginimo. Tai, matyt, tary-bos terp Maskolijos ir Anglijos ministerių dabar ir vedamos apie tą atlyginimą, kokį Maskolija gei-džia sau apturėti, nes vien Anglija priesinasi didesniai dar sulaužy-mui nutarimų Berlyno kongreso, o Maskolijai tasai sulaužymas la-bai geistinas.

Maskolija išsyk užmanė suauk-ti vėl didžiųjų Europos viešpa-tysčių kongresą specialiaiški per-žiūrėjimui dar kartą nutarimų Ber-lyno kongreso, ar nepriderėtų juo-se padaryti dar kokių nors permai-nų. Austrija ant to užmanymo pa-reikalavo, kad jai būtų pirm laiko suteikta, ką norima tuose nutari-muose perkeisti; jeigu būtų ke-liami klausimai priskyrimo prie Austrijos Bosnijos ir Hercegovino-s, tai tokiose tarybose Austrija visi žadėjo nedalyvauti. Anglija gi visai nepritare išplatinimui Mas-kolijos užmanymo didžiųjų viešpa-tysčių kongreso programai, ji pri-tare tokiame vien kongresui, kuria-me būtų perkrauti klausimai kaus-mas pasigarsinimo Bulgarijos ne-prigulmina ir klausimas prisky-rimo prie Austrijos Bosnijos ir Hercegovinos. Maskolijai gi to nepakanka, ji nori išderėti ir ką daugiau; todėl tai jos užrubežinių dalykų ministeris iš Prancūzijos ir nukeliavo į Londoną. Bet ko gi Maskolija gali sau geisti?

Mat po karui 1855 m., kada Maskolija likosi anglijonų ir pran-cūzų sumušta, dėl ko net caras Mikalojus sau galą pasidarė, Pa-ryžiaus traktatą jai tapo uždrausta turėti kariškus laivus ant Juodųjų jurių. Pasinaudojo Maskolija iš karo prancūzų su vokiečiais 1871 m. ir apsigarsino, jog ne mano rišti sau rankas Pariziaus traktatą ir laikys kariškus laivus ant Juo-ųjų jurių, taigi, Maskolija su Pa-ryžiaus traktatą. Dėl to suaukta Londonan didžiųjų tarybų konferencija. Susi-lytųjų konferencija. Susi-lytųjų diplomatai pripažino Mas-

kolijai tiesą laikyti kariškus lai-vus ant Juodųjų jurių, bet su pa-sarga, kad jie iš jų negalėtų iš-plaukti į kitas jures. Turkijai pa-vedė daboti išėjimus iš tų jurių ir neišleisti iš Juodųjų jurių ne jo-kie kariškus laivų, ir jai jas ne lei-sti kitų kraštų kariškus laivų. Kol Maskolijos kariškas laivynas buvo silpnas, pasarga, kad j Judasias jures negali ateiti kitų kraštų ka-riškieji laivai, jai buvo naudinga, bet susidurinus laivynui, uždraudi-mas iš Juodųjų jurių išplaukti ka-riškiems laivams pasirodė jau vo-dingum. Juk tik dėl to uždraudim-o j karą su Japonija Maskolija ne-galėjo siūsti stovinčių ant Juo-dųjų jurių geriausių kariškus laivų. Jie buvo geriausi ant tų jurių to-dėl, kad Maskolija vis rengėsi į karą su Turkija; karas su Japoni-ja užgimė netikėtai.

Turbūt panaikino uždraudimo išplaukti per Dardanelius kariškiems laivams ir reikalavimą sau Masko-li-ja už pritarimą pasigarsinimui ne-prigulmina Bulgarijos ir už anek-tavimą Bosnijos ir Hercegovinos.

BALKANŲ PUSALIS.
Padarius pradžiū Bulgarijai ir Austrijai su besisavinimu neva Turkijai prigulminčių žemės plotų, atsirado daugiau pamėgdžiotųjų: didelė sala Kreta pasigarsino, jog ne nori ilgiau Turkijai prigulėti, bet prisiskiria prie Grekijos. Urėd-ninkai ir kareiviai prisiekė klausyti Grekijos karaliaus. Toliau Albani-ja pasigarsino teigti neprigulmin-ga.

Turkija iki šiol užsilaiko gana rami, nes neturi nei pakaktinai pajėgų privertimui savo rankose pasilikti jau išsprudusius jau kraus-tus. Turkija vien skundžiasi Eu-ropos viešpatystėms, nes jos Berly-no kongrese gvarantavo cilybęTur-kijai dar likusių žemės-plotų. Dėl tų visų atsitikimų vien Jeruzoli-moj jaunieji turkai reikalavo karo su Turkijos draskytojais. Kas istikro dar gali ant Balkanų pusaliai užgimti, dabar nieks ne įstengs įspėti. Nė Europa, tai visi jai atseis žudyti gana didelis žemės plotas. Greičiausiai vienok Turki-ja gali pasiekti Lenkijos ir Lietu-vos likimas — ji gali išnykti kaipo viešpatystė.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Kun. Jasiensko, matyti, ne kokio didžiutėsio būta. Parlavimui atsi-rado vos keletą baldelių. Už pir-mą licitacijon pastatytą pušinį sta-lėlį, 3 rubliais apkainota, grovaitė Zabelaitė užmokėjo šimtą rublių. Tai visi pinigai, kurių vietinė ad-ministracija, kaip pabaudos nuo kunigo Jasiensko reikalavo. Za-belaitė tą šimtą įmokėjo variu-kais, kurių pasirodė didelis mašas bešas.

Licitacijai pasibaigė, nuovados pristovs surašė protokolą, jog už staliuką trijų rublių vertės, liko jam 100 rublių užmokėta variu-kais. Tokiame užmokėjime pristovs mato demonstraciją ir ad-ministracijos paliepiam apjuokimą.

Vilniaus gubernatorių paliepė uždengti Vilniaus geležinkelį kliu-bą už neteisotą visuotinį susirin-kimą.

Vilniaus policmeisteris įsakė, kad už sanvaitės vėsi namų kiem-sargiai turėtų kepurės su tam tik-ru antrašu ir tam tikrus nurody-mus, kaip elgtis.

Rugsėjo 19 dieną pasislėpė spau-stuvės "Rusij Počin" užveizda Goretksis, kurs tą dieną apturėjo 300 rub. išdaliniui tarp darbi-ninkų.

Vilniaus gubernatorių kreipėsi į vidaus dalykų ministerį prašy-damas, kad būtų apskelbta, jog Vilniaus gubernijai gresia choleros pavojus. Gubernatorių remiasi tuo, jog Vilniuje jau buvo susir-gimai, kad ir ne cholera, bet visgi jai panašūs, ir jog cholera siau-čianti Peterburge, iškur nesunku ją gelzkelii Vilniui atvežti.

Pirmieji pradėjo rengties prie kovos su cholera žydai. Draugi-ja beturtėliams žydams ligoniams šelpi nutarė išsiųsti iš Peterbur-gio choleros bacilas (gydytojai ap-siėmė patį sau ją įiepti), pave-dė keliems gydytojams sustatyti knygeles apie cholera žydų kalba, nutarė kreiptis į valdžią, kad leistų perskaityti viešas lekcijas apie cholera ir tt.

Duonkepių savininkų susirinki-mas, rugpjūčio 29 d. nutarė su-mažinti duonos kainą pusę skatiko ant svaro, nors milai atpigo nuo 1 rub. 30 kap. ligi 1 rub. 23 kap. už pudą.

Šią vasarą Vilniaus šv. Jokubo bažnyčios klebonas kun. Jasienskis, nesiklausęs valdžios leidimo, buvo surengęs vaikų procesiją Kalvari-on. Už tai užėjo administraty-višku būdu (be teismo) 100 rub. pabaudos. Bet kun. Jasienskis at-sisakė mokėti. Dabar policija ke-tina rugsėjo 10 d. išiecuoti jo daiktus.

(Iš "V.")

Vilniuje yra 4232 muriniu ir 5363 mediniai namai, tame skaiti-luje bažnyčių ir tt. — murinių 137, medinių 22.

Vilniaus apskričio teismas ištei-sino Polkovskį, kuris sausio mėn. susibūręs su oficeriu Vinču, nušo-vė jį iš revolverio. Polkovskį gy-nė adv. Vrublevskis.

(Iš "V. 2.")

IŠ KAUNO.
M. Daugelytė rūpinasi išgauti leidimą laikraščiu "Motery Bal-sai". Laikraštis eisias Kaune po M. Daugelytės redakciją. Jo pro-grama žadanti būti tokia: literatū-ra, mokslas, visuomenės dalykai, tikybos ir doros klausimai, ad-ministracijos žinios, kritika, Lietuvos kronika.

Mūsų apylinkėse žmonės negali dar rugių įsėti, nes labai šlapia, o kur kalniau, tai yra žemėje ma-žų kirmėlių, kurie ēda grūdus. Žmonės nežino nei kas daryti.

(Iš "V. 2.")

IŠ PANEVŽIO,
Kauno gub.

Pirm 4 sanvaitių sumta ir jėdeta Panevėžio kalėjiman Ado-mavos dvaro savininko sūnus My-kolas Karalevičius; apie priežastį papasakota "V. 2." No. 185, ko-respondencijoj iš Pumpėnų. Kau-no vice-gubernatorių paliepė uždėti ant jo 3 mėn. bausnę, jei per tardymą apsieiktų, jog jo negalima patraukti teismo atsako-mybės. Kar. sveikata labai su-jus.

Rugsėjo 27 d. atvežta kalėji-man ir ką tik iš Amerikos grįžęs Linkuvos Zinkevičius. Pas jį ras-ta keletas atsišaukimų.

Šiaip politikos kalmių bus ko-kie 10 žmonių; bet kai kurie pa-skaityti kriminaliniais ir po tei-sybei yra "politikos prasikaltėliai" (už monopolijų daugumą ir tt.). Daugumui trūksta pašelpo.

Dabartinio laiko kalėjime siau-čia šiltinė (tyfas). Serga kri-minaliniai. Iš politiškių tik vienas Čekauskis.

Jausmas.

(Iš "V. 2.")

IŠ GELAJIŲ,
Panevėžio pavieto.

Šmet mūsų apylinkėse su va-saroju einasi blogai: laike vasaros labai išdžiūvo, o kaip nupiovė, tai 5 sanvaitė dar tebestovi ant lau-ko, tankiai lietus, negalima vežti. — Linus jau baigia rauti, bet vi-sai mazinkai užaugo. Roputės (bulvės) irgi nekokios. Kviečiai užaugo vidutiniai, tik dar kai kur negali subaigti vežti, nes klundo lietus, o dvarininkų tai dar nei nesuveizta, laukuos kintija, sudyo, 2 mėnesin, kaip nupiovė. Tan-kiai tenka žmones girdėti aiman-uojant, kad šmet vasarojaus ir kviečių bus tik trečdalis, kaip budavo kitais metais. Rugiai bu-vo vidutiniai, sausūs suvežė. Sie-no visai mažai buvo.

Soduose slyvų geltonųjų ir rau-donųjų beveik visur buvo smagiai, obuolių, grūšių nevisur vienodai, bet maziaus kiek. Vyšnių visur smagiai buvo užaugo.

Darzuose roputės nekokios, abelnai išdžiūvo, o kai dabar tan-kiai lietus, tai šalsta slėniuose, kurios vėliaus sodintos, tos dar auga ir augščiau, Agurkų visur mažai užaugo. Kpustai, buro-kai, morkos grieščiai vidutiniai, bet ne tokie, kaip budavo kitais metais. Agūnos vidutinės.

Miškuose uogų gerokai buvo, daugiausia mėlynių, bruknių, avie-čių kiek mažiau. Riešutų dau-gelis buvo.

Gyvuliai buvo sveiki, — žmonės irgi.

P. M.

Mūsų apylinkėse žmonės dar ne-gali rugių sėti, nes labai žemė šlapia, o kur sausėnis yra vietos, ten atsirado kirmėlės, kurios grū-dus ēda.

Dvarai kviečių dar vis negali baigti vežti, nors jau gerokai ap-dygo.

Lietus ir lietus kaip prieš vi-suotiną tvaną!

(Iš "V.")

Pr-s Mažylius.

(Iš "V. 2.")

IŠ SUBACIŲ, Ukmergės pav.

Cia gyvena vienas "daktaras", kuris gydo nuo "visokių ligų", o ypač nuo pasiutimo. "Gydo" ji-sai su pagelba visokių burtų, už-kalbėdamas duoną ir tt. Vis tai monai, apgavimas. Tačiau nei-manėliai dažnai prie jo kreipiasi, ir kiša apgaviko kišenėn savo pi-nigą.

Mokytoja.

(Iš "V.")

IŠ ZAGARĖS, Šiaulių pav.

19 rugpjūčio gubernatoriaus liko patvirtinti įstatai Zagarės apvie-timo draugijos, kurios tikslas yra — įkurti Zagarėje progimnaziją ber-niukams ir mergaitėms.

Iš sumintųjų pas Dr. Avizonį per kratą knygų Šiaulių žandarai kon-fiskavo. 1) Komunistų manifestą, 2) Ar dabar yra baudžiava ir 3) Kas iš ko gyvena. Bet ir kitų knygų policija dar nesugrąžino, — žada paduoti Dr. Avizonį teisma-n už parduavinėjimą knygų be tam tikro leidimo.

P. A.

(Iš "V. 2.")

IŠ VIEKŠNIŲ, Šiaulių pav.

Tiktai rugsėjo 5 d. lietus fepr-leido žmones prie lauko darbų. Kaip užduoti lyti nuo liepos 18 d. ligo ligi pat šiolei, tik keletas ged-riųjų dienų teatsirado, kuriomis žio-nės pasigriebė rugius; kurie nesu-skubo pasigriebti per tas dienas, ty sudygo; tik tokių nedaug tėra. Miežių daug apdygo. Žmonės ėmė abejoti, ar beatsės rugius. Iš-rodė, kad užeis sčiai badas. Da-bar jau kas kita. Žmonės džiaug-iasi. Rugius baigia sėti; dar šiandien rugsėjo 9 d. vežėsi ru-giams pirkinių trąšų.

Šmet svietas naudos nebus per-tekęs; parduoti mažo ko tebus, bet sau užteks. Rugiai neša 6—7 grūdų; vasarojus to neduos.

Naktimis j 6 ir 7 dieną rugsėjo buvo šalna. Bulbieniojai ant lau-kų visur pajudavo.

Skundžias ukinkai, kad jų žė-mėje be pirkinių trąšų rugiai silp-nai teuzderą. Kiek kas gali, per-kasi rugiams užpuro ar tomičių; šmet pirmą kartą kitas bandė prie tomičio sėti ir kainito; regis, kai-kia tai visą apylinkę parvežta tik 60 maišų. Visų daugiau sėjo zu-parą; tomičių išperkama dešimtį kartų mažiau. Iš viso j Vieksnių stoji parėjo arti 50 vagonų dir-binių trąšų. Iš to skaičiaus 8—9 vagonai parėjo stačiai reikalaujan-tiems, be pirklių tarpininkavimo, iš Liepojaus Konsumo arba — Kauno Sindikato sankrovų. Li-kusieji vagonai pirklių partraukti iš privatyčių firmų su plomba, ant kurios pažymėta žydiskomis raidė-limis. Šitos trąšos parduodamos kur kas pigiau — už trąšas, pa-gimtas iš žinomųjų ukio firmų. Jų vertumas per tai pasirodo labai abejotinas. Žmonės apie tai jau pajuto: ne tiek teiraujas apie kai-ną, kiek apie tai, iš kur trąšos per-kamos. Apylinkėse gyventojai bus šmet išmokėję už dirbtines trą-sas apie 18 tukstančių rublių.

Vainutis.

(Iš "V.")

IŠ ZAGARĖS, Šiaulių pavieto.

Rugpjūčio 19 d. gubernatorių patvirtino įstatai Zagarės apvie-timo draugijos, kurios tikslas yra — įkurti Zagarėje progimnaziją ber-niukams ir mergaitėms.

(Iš "V.")

IŠ JUOSVAINIŲ, Kauno pav.

Rugsėjo 3 d. Karunavos dvaro užveizda persovė Grauzų kaimo ukinką Lipinskį už tai, kad si-

sai gaus savo galvijus dvaro lau-ke. Kiti gi tvirtina, kad Lipinko galvijų visai tuomet nebuvo. Pra-garsėjęs ir be to jau narsus Karu-navos užveizda ligišioliai dar ne-siumtas, nors urėdinkas lankėsi pas jį ir ilgokai viešėjo. Reikty tą dalyką išaiškinti ir ištirti kas čia kaltas.

(Iš "V.")

IŠ SKRABOTISKIO VALSC., Panevėžio pav.

Ilgokai pas mus mokytojų bu-vo rusas juodasimtis, kuris 1905 m. iš baimės ir nemuštas pasimirė. [Jo vietą buvome prašę mums ži-nomajį mokytoją lietuvį, bet vy-riausybė vietoje jo pakysė mums mokytoją M. Vasiliauką. Ponas Vasiliaukas išsyk pasirodė mums kad tai žandaras ar urėdinkas, nes prie jo kepurės spindėjo 2 žvaigždutės su nesuprantamais mums ženklais. Toliau sužinojome, kad tai ēsas mokytojas, bet jis iki šiam laikui neištarė mums nei vie-no žodžio.

Be štai valsčiaus sueigoje, kuri buvo suaukta apsvartymui išlai-dų naujo mokyklai namo staty-mo pasirodė ir p. Vas. su "for-mine" kepurė rankose. Kadangi ton sueigon netvyko 35 išrinkty-jų (vibarnų) tai susirinkimas ne-galėjo būti teisėtas. Žmonės jau skirstėsi ir tik kalbėjo, ar duoti mokyklai pinigų, ar ne. Vieni sa-kė kad taip, kiti kad ne.

Taip žmonės bekalbant, p. V. staigu suduoda kumščiu 3 kartus į stalį ir liepė nutilti. Žmonės nu-tilo. Išpradzio p. V. pasakė, kad kituose valsčiuose žmonės užlaiko po kelias mokyklas, o čia negali nei apie vieną gerai pasirūpinti, bet paskui, daudydamas stalą, supykęs pasakė, kad jeigu nebus išpildytas jo reikalavimas, tai mokykla rudenį bus uždaryta, o žmonės, kurie neatėjo sueigon, bus nubausiti 3 kalėjimo mėnesiais. Tuojau, gir-di, dnosias telegramą gubernato-riui. Kad ir kalbėjo p. V. labai smarkiai, stalą daužė ir spardėsi, bet visgi žmonės tuo neiisigando ir pasakė jam, kad gali sau svei-kas keliauti, o j jo vietą gaus ki-tą.

Daugelis valstiečių tokiu p. V. pasielgimu pasipiktino ir žadą sau kito mokytojaus įkieškėtos.

Seka 16 Skrabotiškio valsčiaus valstiečių parašų.

(Iš "L.U.")

IŠ DAUDERIŲ, Šiaulių pav.

Neseniai čia pasikorė savo grin-čioje ukinkas K. Sveistys. Mat ziema, bekertant miške medžius, medis jam koją sulauzė. Išvažia-vo į Rygą gydytis. Daktaras pri-pazino, kad jam butinai koją rei-kia nuplauti. Sveistys nesutiko. Išgulėjęs keletą mėnesių ligonbu-tyje, išleides visus pinigus ir ma-tydamas, kad nieko gero iš to nebus, sugrįžo namo, kur ir pasida-rė sau galą.

Mikė Starzdas.

(Iš "L. U.")

IŠ MOSĖDŽIO, Telsių pav.

Cia paskutiniu laiku pradėjo la-bai sirgti vaikai baisia vidurių li-ga, limpa ji labai smarkiai: suser-k išsyk bemažo viso sodžiaus vaikai; šią vasarą kas sanvaitė dvi-dieni j Mosėdį atvažiuoja dakta-ras P. Veitas, Ilakiskis, todėl žmo-nės greitame reikale nesunku pa-gelbą gauti, tik stoka čia geros vaistinės, esamoje tiek vaistų te-randama, kad juos visus sukurvos lengvai galėtų ant kupros panėsti.

Dam. Tr.-is.

(Iš "V. 2.")

IŠ RIETAVO.

Rietavo miestelyje (Raseinių pa-viete) kunigaikšt. Oginaskaitės tarkote atsitiko didelė nelaimė, ku-ri j visus padarė baisy įspudį. Darbininkas Kazulis netikėtai iš-painiojo mašinon, kuri išmetė j viršun ir sudraskė j smutas. Kai mašiną sustabdė, tai vietoj žmo-gaus bebuvo mėsos ir kaulų šmotai. Visas skyrius buvo krauju aptas-kytas.

(Iš "V.")

IŠ BIRŽIŲ.

Rugsėjo 1 d. atvažiuojant Pe-terburgo policijantas pašovė viet-iinio aptiekininko Marcinkevičiaus dukterį, paskui patsai nusišovė. Buves j ją įsimilėjęs, o ji, turbūt, — ne. Marcinkevičiūtė dar gyva ir gal pagis.

(Iš "V.")

IŠ VIRBALIAUS, Vilkaviškio pav.

Rugsėjo 6 d. artistai-mylėtojai vietinės ugniagesių draugijos nau-dai lošė "Mariūtė — vargonininko dukte". Artistų rūpesnini įtaisyta savo scena ir dekoracijos. Artis-tų lošimas, kaip pirmąpradžij reikalauja lengvesnės kritikos, vie-nok Virpšienės ir Virpšienės rolių atlikimas padarė labai nemalonų įspudį. Pirmoji matomai, nepri-pažįsta gestikuliacijos ir savo na-muose jaučiasi svetima esanti. Lėtumas, kaip močiakai, visiškai netiko. Antroji tai gimnazistė — pirmos klases, trumpais drabu-ziais, vadinas suzieduotinė. Juo-kėsi kur nereikia ir sentimentalio-siose vietose. Kartais truko ner-viškumo. Vistiek nam rodos ant-roji artistė, padėjus gerokai dar-bo, galėtų prasilavinti: linkėsimės pasisekimo. Geriausia bus sulovę vaitas (Almonaitis), vargonininkas (Mickevičius) ir žydas (Cernekas). Tiems artistams linkėtu-me dažniau rodyties ant scenos. Kiti artistai užsikūti užkrosnin, bet čia nebe artistų, o paties autoriaus kaltė. Sukimšimas vienon komedi-jon tokios eilės veikėjų, akty trum-pumas, gaisina veikalo pilnumą. Paprastas rolių šablonas (tėvas už-sivertėlis, močiaka begailiaširdė, vaikas išdykėlis....) ir negarėti-nas apibūdinimas kurių-kekurių ypaty, du tris žodžius "komedijos išsivystymui su svarbesnėmis ya-pomis, visa tad daro, kad komedi-jos svarbumas neįteigia pakilti virš "pamokinimo": "tai, girdi, kaip bereikalinga prievarta ženybų rei-kaulose ir kaip Dievas nubaudžia nedoruosius"! Gal buti, kad vie-tose visiškai kultūriškai atsiliku-siose tokiai mokymas ir derėtų.... Nebezinau. Pasibaigus vaidinimui p. Lazauskas sakė "Ponačig" mo-nologą. Rolę atlikęs gerai. Pu-blika besijuokdama, rasit suprato kartų mūsų valsčių ponačių gy-venimą. Antrakty metu griežė nuosavi gaisrininkų muzika. Įve-dimas didžiai pagirtinas. Publikos buvo nemaži.

Tikimės, jog virbaliečiai ir to-lians rengs savus vakarus tik jau daugiau įsisiurėje j scenos rei-kaulavimus ir parinks geresnius vei-kalus.

A. Vabalas.

("V. 2.")

IŠ MARIJAMPOLEŠ,
Suvalkų gub.

Prasidėjus pas mus mokslui, gimnazijos mokiniai išgirdo šio-kias naujienas nuo savo vyriausy-bės:

1) Vaikščioti mokiniams bus galima vasarą iki 7-nių, o žiemą iki 6-ųjų valandų.

2) Apsigyventi mokiniams gali-ma tiktai paženklinuose gimnazijos vyriausybės kambariuose. Kas gi nori apsigyventi kitur, tai tų tė-vaifuri paduoti gimnazijos vyriau-sybei prašymą, kartu su nurody-mu, kad jai pilnai užsitiki toms ypatoms, kurių prižiūrėjimui pave-da savo vaiką.

3) Pas mokinius vaikščios gim-nazijos vyriausybės atstovai, pra-dedant direktorių, baigiant klasių užveiztojų pagalbininku.

4) Mokinius prižiūrės, taip gim-nazijos, taip ir paprastoji valdžia.

5) Mokiniams negalima turėti ir skaityti jokių knygų be reika-lingų gimnazijos mokslui vadovė-lių ir knygų iš gimnazijos kny-gyno.

6) Mokiniams negalima lankyti vakarų, spektaklių, vakarūškų ir tt. be tam tikro gimnazijos vy-riausybės leidimo. Beto iš mūsų gimnazijos laikinai prašalino mo-piojimo mašinon, kuri išmetė j viršun ir sudraskė j smutas. Kai mašiną sustabdė, tai vietoj žmo-gaus bebuvo mėsos ir kaulų šmotai. Visas skyrius buvo krauju aptas-kytas.

Rugsėjo 5 d. ir j jau pa-leistą, taigi kaltinamą Klina

kuris prisipažino esą kaltu. Juos visus pašalinio tik ligi teismui. Tolimesnis jų likimas priguli nuo teismo nusprendimo.

Ant.

Reakcija eina milžiniškai žingsniais. Ypač klievą mokiniams. Prie "Sviesos" uždrausta ir išlo prisiartin. Apie dalyvavimus kad ir paprastuose "Sviesos" vakaruose ir svajot negalima.

Tamosiūs.

Per Ašpažos šventę buvo iškirsti visi Senapišės karabelininkai. Kretikas peržiūrėjo visas knygas ir žiūrėjo, ar nėra pas kurį nors socialistų arba uždraustų raštų. Spėjama, kad buvo įeikta "Zarijos" ir "Kibirkštės". Krata nepasisekė, nes nieko nerado. Tačiau kratą atliko Senapišės... manot policija?... ne policija, tik kunigas Antanavičius. Visokių kretikų buna!

Z.—a.

(Iš "V. Z.")

IS RAUDONIAUS VALSČ.

Kalvarijos pav.

Yra valdiškas Raudoniaus Valsč. raiš, padovanotas jenerolui Stekmanui. Aplinkinių kaimų valstiečiai turi žuvinioje ir apeskiųjų krantų šienavimo servitutą, bet jau keleri metai atgal kaip p. Stekmanas stengiasi visokiais būdais atimti tai servitutą, kas jam išdalytas jau pasisekė padaryti. Taip, tik išdalytas, nes rodos dar 1901 m. buvo paršauktas ant vietos teismas, bet sutiko iš tarpo valstiečių pasipriešinimą (tuomet moteris neleidė matuoti ežero krantų ir susirėmus valstietė a. a. Anelaukienė užtikio lazda teisdirio ir galvą) ir tik per apvilimą gavo atreži iš Tabarauckų kaimo apie 4 dešimties plovų (apsekusio ežero).

Šįmet gi 29 d. rugpjūčio vėl buvo atvažiavęs į Tabarauckų kaimą kamisiorius su "geometru" (matininku) atreži (apkapčiuoti) užsilikusiu pakrančių, bet ir šiuo kartu susirėkę kaimiečiai nedėliodami prie ežero, nepaisydami ir kamisioriaus gaudinimo dragunais, kazokais ir trimis mėnesiais arešto.

Bet mūsų valdininkai netokie, kad tuojuos nosį nuleisti, jie moka valstiečius prievirti šokti taip, kaip ponams patinka. Ir privertė. Kuomet rugsėjo 6 d. atvažiavo kamisiorius su 7 policistais ir yrišininku, kuris apskelbė jog liepsia surišti visus "buntautojus" ir Si-biran išvargius, tarinamiesiems "buntautočiams" led išdriso pratarai, kad jie neleidžia važinėti po savo laukus (mat ant žemlapio nepalik-tas į ežerą kelias), bet mūsų poli-cija ramiai privažiavo prie ežero ir apkapčiavo, vėl apie pakran-čių 5 dešimtinės.

Leo-Liudnys.

(Iš "L. U.")

IS MINSKO.

Minske stačiatikių brolių suvažiavimas tebesitęsia. Tarp kitko nutarta kovai su katalikais platin-ti tam tikras knyges ir... vi-sokias būdais trukdyti katalikų procesijas.

(Iš "V.")

DRAGIŲ ATYDŽIAI!

Norėdama patalpinti savo lei-džiame "Tėvynės Kalendoriuje 1909 m." informacijęs žinias apie liet. draugijas ir susidaryvimus, prašau visas lietuvių draugijas (mokslo, apsvietimo, dailės, pa-salpos ir tt.) suteikti man bent trumputes apie save žinias ir at-sakyti ant šių klausimų:

- 1) Draugijos vardas ir adresas.
- 2) Draugijos tikslas.
- 3) Įkurimo metai ir narių skait-lis.

P. S. Meldžiui kitus lietuvių laikraščius šį atsišaukimą patal-pinti.

Mano adresas: Ryga, Zamkova-ja 7. A. Maciejevskio knygnas.

Su pagarba

A. Maciejevskis.

NAUDOKIMĖS PROGA!

Vis arčiau atslenka prie Lietu-vos baidioji viešnia — cholera. Pe-terburge jau ji gerokai yra iš-sivyravus, už kelių dienų gali ir mus aplankyti.

Ar esame pasiręę tinkamai ją sutikti? Man matos, iš to viso, kas ligišiole apie taitai buvo ra-šoma, aiškiai matyti, jog toli gražu nėsama pasiręę. Teisybė, rašo-ma daugiausiai apie Vilniaus ne-prisiręę, bet aišku, jog da ma-žiau sodzius yra pasiręę.

Laiko mažai bėpaliko. Reikia skubėti. Reikia atlikti nors tas, kas dar galima.

Apie kovos priemones, kurias turi vartoti valdžios ir visuomenės

įstaigos, nekalbėsime. Kaip kiekvie-nas turi užsilaikyti, kad cholera nesusergtų, nekarta jau rašėm. Liekasi tačiau didesnioji mūsų visuomenės dalis, kuri neskaito nei valdžios įsakymų, nei straipsnių laikraščiuose! Jais reikia pasiru-pinti.

Labai naudinga būtų, kad mūsų sodzius inteligentai išnaudotų progą ir įrengtų viešus skaitymus apie cholera.

Mūsų administracija paprastai skersai žiūri į skaitymus, kurie įrengiami ne rusų kalba. Leidimą tokiams skaitymui išgauti labai sun-ku. Klausinėja, kas per žmogus žada skaityti, kuo jis užsiima, ką jis mano, kokių paziūrų ir tt.

"Tardymas" dažniausiai baigiasi trumpu atsakymu — "neleista". Šį kartą dalykai kiek kitaip stovi. Pati administracija jaučias neprisiręęsi, rasi jaučia ir šio-kią tokią savo kaltę. Pavojus gi didelis. Sen ten ir iš jos tar-po atsilepia balsai, jog, girdi, rei-kia, kad pati visuomenė jai padė-ti kovoje su cholera. Tai galima tikėtis, jog skaitymai bus leisti, rasi net laiko trukumo dėlei nebus per daug ir formalistikumas atsižiu-rėta.

Kla klausimas, ar be užtekės lek-torių (kas skaitys)? Kokiam ki-tam skaitymui, teisybė, sunku būtų pas mus surasti daug tinkamų lek-torių, šiam gi, manom, taitai pada-ryti bus nesunku: kiekvienas so-dzius gydytojas, kurs susikalba su žmonėmis, gali paprastai apie lin-kinės žmonių kalba viešai ir kiek plačiau pasakoti tą, ką jis aiškina skyrum kiekvienam, kurs į jį krei-piasi. Dalykas ne sunkus, reikia tik gero noro.

Tokie lektoriai, reikia laukti, surinks nemažą klausytojų mi-niā ir pratrįs kelią tikims, kas ilgai ir apie kitus dalykus žmo-nėms paskaitys ar papasakos. Nauda dvejopa: ir dabartinei va-landai, kovos su cholera atžvilgy-je, ir tolesniam laikui, įrengimui sodziuose viešų paskaitymų.

Tai gi taip draugijos: "Sviesa", "Vilniaus Aušra", "Žiburys", "Saulė" ir kitos, taip pavieni so-dzius veikėjai — už darbo!

M. B.

(Iš "V. Z.")

SODZIUS IR MĖS.

Kla mūsų spaudoje balsai, buk-mės laikraščių rašytojai, abelai-mės inteligenteliai sodziuje gimę, augę, sodziuje ligisioi brolius, tė-vus, artimiausius gentis tebeturį — savo sodzius reikalavimų nenuma-nome, nesuprantame.

Idomus balsai, dar idomesnis būtų atsakymas, — ant kokios dir-vos tas mūsų raštijos naujas žie-delis išdygo? Išdygti įstenge?

Vilnius, Kaunas jog tai nei šimtai, nei tukstančiai mylių... nuo Lietuvos sodžių...

Apskritai imant, universiteto ir augstesnių mokyklų mokslas, jog tai tarytum irgi ne akių nždary-mas ant žmogaus ir visuomenės gyvenimo... ne apspitumas...

Galime gal tik teisintis per daug biurokratizmo prisigėrę...

Nes tokiu būdu rašydami ir taip nuo sodzius gyvenimo santikiu žinojimo atsikratydami — išrodo-me, buk mės lauktume nuo pačių sodiečių pirm išdėstymo jų visų vargų, gal dar tu visų vargų ir reikalų statistikos skaičiuose išre-iškimo. Išrodo, jog tą, ką mės in-teligentai girdime, ir į ką savo akimis žiūrime, nesuprantame, kol viso to ant popieros išdėstyta nei-sivysime.

O tie visi vargai — negalės mu-sų brolio — ir tėvo sodiečio rušio-mis akimis juk nesiliauja į mus žiūrėjusios, kaip ir pagalbos, pa-tarimo nuo mūsų laukiosios...

O mės tik tylime... ir nematy-dami tų vargų ant popieros išlietu-tarsi pajigos neturime patį žvilg-teretį į sodzius gyvenimo gelmes iš kur gyvi, kaip pats gyveni-mas, kila įvairių įvairiausių klau-simā, iširimo reikalaujanti... Jei mės neturėdami lig šiai dienai savo krašto jokių statistikos skaičių, neturėdami specifinai visuome-nės mokslo žinovų... ištikrųjų nei-stengiami dar ruošties prie tokių klausimų galutinio iširimo... vis-tik atsirastų tarp mūsų gana in-teligentių, kurie tuose dalykuose pratardami į sodiečius, nemažai jiems naudingi būtų.

Pradžiai užtektų bent svetimų tautų, tokių pačių padėjime buvusiųjų, gyvenimo papietį si-nurodyti, kokiais keliais žengė tie svetimačiai prie savo vargų pa-salinimo.

Toks savo su kitais padėjimų sulyginimas, jei nieko daugiau, vistik turėtų mūsų sodietį priver-ti labiau galvoti ir sumaningiau

ir atsargiau prie savo vargų ri-simo žengti. Toks raštose pakel-tas klausimas privertė, paragintų neskyj krepities sodietį prie savo inteligentų — patarmės ir bendro reikalų apsvartymo įieškoti.

Ir susiartinimas sodiečio su in-teligentu ant tokios dirvos būtų ne vien nadingas tam atskiram žmogui, patarimo reikalaujiam, bet ir visam kraštui. Žinoma, jei sakomieji inteligentai pasistengtų savo pasergėjimus ir nurodymus spaudoje apibendryti.

O tų sodzius gyvenimo klau-simų, reikalaujančių iširimo juk aišbės... Atsiminkime nors ukiniukų reikalus. Dabar rudens laikas, tai laikas, kuriame ukininkas renka, taip sakant, visų metų savo darbo vaisius... Perkupčiai tiki ir sukasi sodziuose kuopigiliausias kainas už javus svodami... Ukiniukai mažką apie javų kainas numanydami, kiekvienas skyrum derasi, ir kiekvie-nas paprastai už mažiausią kainą savo visų metų darbą nugramz-dina...

Ukinkinai skirstosi į viensė-dzius... Kur yra kokie nurodymai, kokių būdu geriausiai jiems išsi-skirstyti, išsikirstę — kaip pradėti ukis vesti?... Į kokias gyvenimo formas po išsikirstymo į viensė-dzius, galima tikėtis, jog Lietu-vos sodzius gyvenimas išsipsis?

Tik apgraužius pabaigę su ukini-ka, prisiminkime paeiliui ir kitų gyventojų reikalus.

Kaip sutarkyti santikims tarp žemės nuomininkų ir tos pačios žemės savininkų?

Juk Lietuvoje nuomininkai tik aimanuoja po savininkų prispaui-dimu...

Toliau kaip atrasti kokį teisin-gesnį, tinkamesnį, ramesnį sugve-nimo būdą tarp ukininkų ir jų samdininkų... Tokie santikiai, kokie dabar yra, juk vien trukdo žemės darbą...

Įvykus sodzius išsikirstymui, mažesnių gyvenimas dar sunkes-nis liko...

Lietuvoje įkuriamos "ubaginės", matoma nieko neugandėdina. Bal-sai prieš "ubaginį" steigimą neu-talista liaudyje. Kodėl taip? Ar ne labiau prie mūsų gyvenimo san-tikių pritikyti darbo namai?

Sit nemažą klausimų eilę ant popieros išrašyta... o kur galas tų klausimų?...

Gyvenimas beverdas juk kasdien naujus iskelia...

Tik kur žmonės geros valios ir reikalingi apsisakymui, kurie pa-vorėtų į tuos klausimus įsigilinti, juos gvildinti? Sodzius laukia,

G. P.

("V. Z.")

IR BERLYNO.

Savo laikui buvo jau pranešta apie įkurimą Berlyne mokyklos suaugusiems. Dabar prasidėjo to-je mokykloje jau ir mokslo išgul-dymas. Mokslo liko išdalytas į dvi dali: viena dalis — kurioje laikomi paskaitymai, antra — tie-sioš mokslo.

Tuotarpu tokių mokymų vaka-rų jau įvyko keturi, paskaitų ma-ži buvo tik du. Mokymo valan-domis buvo išguldomas skaitliavi-mas. Skaitliavimo valandomis pri-sieina mokinius dalyti į dvi dalis: geriau mokančius ir mažai temo-kančius.

Yra dar sumanymas tobulinti suaugusiųs rašymę, bet tuotarpu nėra dar lėšų pasamdyti tam tiksliui reikalingo būto. Nuspręsta todėl krepities prie Dr. Gaigalai-čio, Prūsų seimo Lietuvos atstovo, kad tasai parupintų šiokiu tokiu būdu išgauti vietą tokiame moki-niui. Paskaitymai ligisioi įvyko du: pirmamjame buvo pildomas visų narių reikalavimas ir skaitoma "Lietuvos istorija lig didžiojo tau-tų persikėlimo". Paskaitymas tvė-rė dvi valandų ir buvo labai ma-loniai klausomas. Lietuviai buna dažnai kitataučių užklausiama, kas jie? Kokiais keliais atėję ir su kokiomis tautomis giminiuojasi?... Atsitinka ir studentams — lietu-viams neskyj nuo universiteto draugų tokius klausimus išgirsti. Suprantama, kaip idomu buvo vi-siems susirinkusiems toli nuo sa-vo tėvynės klausyties apie savo tautos žilą senovę ir garbingą jos praeitį.

Medžiagą paskaitymui buvo se-miama iš vokiečių istorikų ir dak-taro Basanavičiaus veikalo.

Antras paskaitymas buvo iš prigimties mokslo: "Žmogaus akis jų sudėjimas, ligos ir sąuojimas". Paskaitymai tvėrė vieną valandą, geresniam išaiškinimui skaitymo buvo rodyti paveiksai, aiš-kinantieji išguldomąjį dalyką.

Dabar čia lietuviai karstai yra užsiėmę spektaklio įrengimu, kurs

žada įvykti spalio mėnesio penktą dieną. Tą dieną Berlyno lietuviai nori iškilmingai apvaikščioti, kai-po penkmetinį jų draugijos įkuri-mo sukaktuvės šventę. Žada būti dieną du vaidinimu: Žemaitės: "Tris mylimos" ir vieno draugijos nario veiklas: "Milda, meilės die-vaitė".

Tam vaidinimui yra dabar ku-lisos teplojamus; šį darbą atlieka irgi vienas draugas narys, pasi-naudodamas palikimais a. a. Augus-to Ruodaičio, kurio palikuose veikaluose yra nutepliota daug įvairių įvairiausių lietuvių pirkie-likų. Gailu tik, jog neturime tarp savęs, muzikališkai klausaus žmogaus, kurs galėtų chorą išmo-kyti ir jį vesti... Tokio žmogėlio mės. Berlyno lietuviai didžiai pageidaujame!

K. Kuodaitis.

(Iš "V. Z.")

IS LONDONO.

20 d. rugsėjo atkeliavo į Lon-doną p. J. Gabrys iš Paryžiaus ir išbuvo čia iki 29 d. rugsėjo. 20 d. rugsėjo aplankė "Australis" susi-rinkimą, ant kurio laikė prelekciją iš Lietuvos praecties: prelekcija bu-vo rimta ir idomi, žmonėms neispa-sakytai patiko, ką jie išreikė ne-tiktai dėlų plovimu, bet ir zo-dzius. Susirinkusieji, kurių bu-nikais, užsilakė ramiai ant tie-ki, kad pirmsėdžiu neprišėjo da-ryti jokių patėmijimų, bet atpėn-p. Gabriui prelekciją užbaigus, pirmsėdis susirinkusiems dėkavojo už ramumą ir kantrybę.

Prieš p. Gabriui atkeliavimą į Londoną bandyta buvo susitarti su kun. Matulajū, kad parentų "Australis" reikale surengimo su-sirinkimo Lietuviškame Klube, bet kunigėlis taip abejotina apie tai atsišaukė, kad išvengtį nesusi-pratams nutarta užprašyti p. Gabrį paprastą, kad ir menką "Australis" susirinkimo vietą.

Ant rytojaus p. Gabrys ir Pi-lėnas atlanke kun. Matulajū, rado čia viešintį pas jį kun. Steponavi-čių iš Sveicarijos. Po trumpo pa-sišnekėjimo tgnai, atsisveikinant, kun. Matulajū primetė p. Gabriui sekantį patėmijimą: "kodėl darėt prakalbą anglų draugystę, o ne klube?"

26 d. rugsėjo, Lietuviškame Kli-be atsiuvo balius su parodymu "gyvų paveikslų". Ten kun. Ma-tulajūis ir p. Gabrys trumpai į žmo-nės prakalbėjo. Ir čia žmo-nė, nors keletas buvo jau ir pusė-tinai apsilbūsiųjų, gana ramiai už-silaikė.

27 d. rugsėjo p. Gabrys, kun. Matulajū vadovaujant, da kartą Klube kalbėjo. Sulyginant su ki-tais susirinkimais, žmonės gana ra-miai užsilakė, nors ir buvo keletas gana nekantrų.

Abelai imant, p. Gabrys paliko ant Londoniečių labai gerą įspu-dį. Kad nebūtų tik kurstytoji prieš susirinkimus, kokioj pakrai-poj jie ne būtų surengti, ar tai moksliškaj, ar politiskaj, žmonės, kad ir tamsiausi užsilakio man-dagiai, bet tik ta klišit: tuli vi-su norėtų viską ant savo kurpa-lomis buvo užgimę gaisras ir teip grei-tai išsiplatino, kad augstesnių gy-venimų gyventojai ne spējo išsi-gelbėti. Liepsnoj prazuvo 11 ypa-tų.

Lankę susirinkimus.

IŠ AMERIKOS.

DAUGELIS NORI ŽEMĖS.

Dallas, S. D. Likosi koloniza-cijai atidaryta Rosebud indijonų rezervacija. Iki šiol užsirašė su viršum 60000 norinčių gauti žemės smotą toje rezervacijoje. Kiekvie-nas upata gali gauti 160 akrų žemės, bet ant jos būtina turi tris metus gyventi ir bent dalį jos at-dirbti. Tik po trijų metų gavę tą žemę pastojai jos savininku ir gali kitam parduoti.

225 METINĖS MIESTO SU-KAKTUVĖS.

Philadelphia, Pa. 7 d. spalio miestas pradėjo iškilmingai vaikščioti 225 metines sukaktuves nuo savo užsidėjimo.

NEPAPRAŠTAS BUDAS.

Springfield, Ill. Kad patrauktų daugiau žmonių ant vakarinių diev-maldyčių, presbiterijonų pastorius Taylorviljė, pastorius Campbell apreiškė, jog jis duosis savę re-tėžias suraktyti, o į 10 minutų nuo raiščių pasiūsiuos. Kas zin, ar tokioms komedijoms jam pasiseks daugiau žmonių į bažnyčią su-traukti. Gal ir pasiseks. Juk ypač Amerikoj panašio komedijos dau-giau turi pasekėjų negu maldos.

PAGAVO TEISĖJĄ.

Rochester, N. Y. Sargas dabo-jantis anglų krautuves Buffalo, Rochester & Pittsburg gelžkelio naktį pagavo vagių vagiantį anglis ir rytmetį jį nugabeno pas santaikos teisėją Ledy Gales. Ir čia pasirodė, kad sumistas yra tai teisėjas Carr. Jis prisipažino kal-tu esąs ir užmokėjo 10 dol. baus-mę. Nuo teisėjo vietos vienok pats neatsisakė, gal laukia kol augstes-nis teismas jo nuo vietos neprai-šals.

NAMINIAI GYVULIAI AME-RIKOJE.

Sulyg surinktų statistikų žinių, Amerikoj, ant viso ploto Jungtinių Valstijų yra 2194000 karvių vertės \$65000000; 50073000 jautė vertės \$845038000; 54631000 avių vertės \$21736000; 56084000 kiau-lių vertės \$339030000.

UZTROSKO.

Waterbury, Con. Vienuose ita-lijonų apgyventuose namuose, nuo priėjusio gazo užtroško keturios ypatos, o kitų keturių daktarai ne-pasitiki nuo mirties išgelbėti. Kai-mynai, užuodę gazo kvapą, davė žinią policijai.

GIRIŲ NAIKINIMAS.

Washington, D. C. Specijali-ka komisija tirinėjimui Amerikos girių, pagarsino, jog jeigu ir to-liau girios bus teip naikinamos kaip iki šiol, tai jos visos į 23 mėtus bus godžių kapitalistų iš-naikytos, Amerika savo reikalams medžius turės iš svetur gabenti.

SUGRIUVO NAMAI.

Philadelphia, Pa. 11 d. spalio sugriuvo čia dveji namai. Prie to viena ypata likosi ant vietos už-musta, o daug tapo sunkiai sužei-stų. Užmusta tapo 20 metų mo-teris.

MILZINISKAS ŽIURONAS.

Carnegie Institutas rengia žvaigždžių tēmijimui naują milzi-nišką žiuroną, kuris bus didžiaus-ius ant svieto. Tasai žiuronas tu-rės 2½ metro diametro. Stiklas jau nulietas; jis sveria 90 centne-rų. Didžiausią iki šiol žiuroną tu-rėjo Licko observatorija, bet jo stiklas turi tik 91 centimetrą dia-metro.

GAISRAI.

Grand Forks, N. D. Išdegė 9 d. spalio vidurys miestelio Junks-ler, N. D. Nuostolius gaisro pa-darytus skaito ant 150000 dol.

Buffalo, N. Y. Sudegė čia ja-vų krautuvės Nowako & Sunų. Gesinant gaisrą, vienas ugnagesys likosi užmistas, o 8 sunkiai sužei-sti. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Pensacola, Fla. Netoli nuo čia esantį miestelį Carabelle, Fla. iš-naikino gaisras. Nuostolius jo pa-darytus skaito ant 150000 dol.

New York. Pn. 71 Mulbery str., italijonų apgyventuose na-muose užgimė gaisras ir teip grei-tai išsiplatino, kad augstesnių gy-venimų gyventojai ne spējo išsi-gelbėti. Liepsnoj prazuvo 11 ypa-tų.

EXPLOZIJOS.

Richford, Vt. Javų krautuvėse Canada Pacific gelžkelio atstiko baisi eksplozija, kuri pridirbo nuo-stolį ant pusės milijono doliarų. Iš buvusių krautuvės 22 ypatų, trūksta 11, kurios, kaip mano, sudėgė. Manoma, kad eksploziją pagimdė dulkės.

NELAIMES ANT GELŽKE-LIU.

Lancaster, Pa. Ant Susque-hanna tilto susisūmė darbininkis-kas traukinys Pennsylvania gelžke-lio su tavoriniu. Prie to du dar-bininkai likosi užmisti, 2 mirtinai apkulti, o 5 apkulti nors sunkiai, bet nemirtinai.

IŠ DARBO LAUKO.

Charleroi, Pa. Sudėgus stiklo dirbtuvės Pittsburgh PlateGlassCo., prasidėjo darbai tos kompanijos dirbtuvėse Charleroi. Visi darbi-ninkai, dirbę Tarentume, patilps prie darbo Charleroi dirbtuvėse.

Connellsville, Pa. Pereitą sanvaite prie kokso pečių dirbo maziau. Dėl stokos vandens atėjo užgesinti tulą pečių skaitį. Ren-traukti. Gal ir pasiseks. Juk ypač Amerikoj panašio komedijos dau-giau turi pasekėjų negu maldos.

Denning, Ark. Darbai šitose aplinkinėse eina blogai: jau nuo septynių mėnesių traukiasi čia streikai ir nežinia, kada pasibaigs. Ir visose aplinkinėse nėra darbo. Darbai čia yra tik anglų kasyklose ir ant farmų. Kasyklose darbą gali gaut tik prigulinti į uni-ją angliakasiai. Norintis į uni-ją prigulėti, turi užmokėti įzangos 50 dol.

Winnipeg, Manitoba. Pasi-baigus streikams ant Canada Pa-cific gelžkelio, streikavę tarnai ir darbininkai sugrįžo prie darbo, o laike streiko sutraukti streiklau-ziai prašalinti nuo darbo.

Alpha, N. Y. Yra čia tik cemento dirbtuvės. Iki šiol jose dirbo gerai, bet dabar darbai pra-vėda eiti blogin. Uždarė vieną maluną, o dirba dabar tik prie dviejų.

Streikavę angliakasiai Monta-noj ir Wyominge užbaigė streiką ir gavo vėl darbą. Darbininkai gaus tokias jau algas, kokias gau-davo pernai.

Gary, Ind. Baigia jau rengti čia naujas pieno dirbtuves.

Pittsburg, Pa. Browno gele-žies dirbtuvės stovi. Crescent ge-ležies dirbtuvėse dirba gerai.

Allegheny, Pa. Parkhouse ge-ležies dirbtuvėse pasiūvė dar-bai. Nėra vilties, kad vėl greitai pradėtų dirbti.

Monaca, Pa. Čianykščiose ge-ležies dirbtuvėse pradėjo dirbti.

Cumberland, Md. Tyloro blėtos dirbtuvėse dirba visose da-lyse.

Cambridge, O. Čianykščios blėtos dirbtuvės stovi. Nėra vil-ties, kad jose greitai pradėtų dirbti.

Tarentum, Pa. Inerstate Steel Co. dirbtuvėse pradėjo dirbti ir prie stovėjusių dar dviejų malu-nų. Patilpo prie darbo 350 da-rbininkų. Dabar čia dirba visos dirbtuvių dalys.

Clearfield, Pa. Sustoję su-visu darbai dirbtuvėse Clearfield Steel & Iron Co.

Niles, O. Čianykščiose gele-žies dirbtuvėse darbo yra mažai; dirba tik prie penkių pečių.

New Albany, Ind. Čianyk-ščiose dirbtuvėse dirba tik 4 dienas sanvaite.

Kewanee, Ill. Darbo čia da-bar nėra. Visos geležies dirbtuvės stovi, apie pradėjimą dirbti nieko ne girdėt.

San Francisco, Cal. Unija šluot dirbėjų pradėjo agituoti prieš chiniečius, reikalauja, kad nieks šluot chiniečių išdirbtų ne pirtų.

New Orleans, La. Darbai čia šiuo kartu eina negeriausiai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

NUO CHICAGOS TARYBOS IS

5. Europos lietuviams, norintiems prisirašyti į „Aušros“ draugystę, mokesčių dalykuose amerikonišką vieną doliarį lyginame vieniems rubliui, trims markėms, penkiems frankams, keturiems šilingams.

Garbės sąnariai.

Ypatos, nuveikę ypatingai praklinų darbą „Aušros“ draugystės labui, gali nuo jos užsipelnyti garbės sąnario vardą.

Vyriausybė.

1. Draugystės vyriausybė susideda iš Prezidento, Sekretoriaus, Sekretoriaus finansų, Sekretoriaus susisiekimo, Kasieriaus (kurs turi būti po \$1000 parankos), ir dviejų kasos Globėjų. Paranką kasierius pastato du parankininkai po \$500 kožnas. Kasierius negali laikyti pas savę draugystės pinigų daugiau nei \$100; viršijantieji tą sumą pinigai turi būti sudėti į banką ant „Aušros Draugystės“ vardo per Prezidentą, Sekretorių fin. ir Kasierių.

2. Kasierius niekam neturi tiesos išmokėti jokių draugystės pinigų be draugystės daileidimo.

3. Draugystės viršininkai renkasi per visuomenišką balsavimą. Balsai rokuojami ne nuo kuopų, bet nuo sąnarių.

4. Sąnariai, naujai įstojanti į draugystę, gali balsuoti rinkime vyriausybės, bet neisbuve 6 mėnesių draugystėje, negali būti renkami į vyriausybę.

5. Viršininkai neturi jokių ypatingų privilegijų. — jie yra tikrai pildytojai draugystės nutarimų, jie negali, pagal savo norą, paskirti pašelpo, nei stipendijos atsisaukusiais kandidatais; apie tai, kam duoti pašelpą ar stipendiją, nusprendžia dauguma balsų visi draugystės sąnariai. Viršininkų priderystė yra tikrai sruiktinė reikalingas apie atsisaukusius kandidatus žinias ir pildyti viską, ką draugystė pavada jiems atlikti.

Pasarga 1. Atsisaukus protegumam kandidatui, reikalaujančiam umos pašelpo, Centrališkasis Komitetas gali savarankiškai pasiūlyti jam iš „Aušros“ kasos tuometinės pašelpo iki \$25 ir tik tąsyk jei C. K. bus pilnai užtikrintas, kad atsisaukusis nebus draugystės atmetas, taigi tą savo žingsnį C. K. daro ant savo atsakymo.

Pasarga 2. Pravarde kandidatus nesigarsina, bet jeigu žinomi pseudonimai, tai jie garsinami.

5. Centrališkasis Komitetas renkasi ant trijų metų (Geistina butų, kad Cent. Komitetas renkamas butų vienoje vietoje).

6. Kas pusmetį Centrališkasis Komiteto rėkundu knygos peržiūrimos tam tikrai paskirtos iš trijų sąnarių komisijos, ir apyskaita „Aušros“ draugystės stovio pagarsinama laikraščiuose.

„Aušros“ draugystės nėra tai vietinė kuopelė, bet organizacija apimanti visas suvienytas Valstijas: jos kuopos gali tvertis Europoje ir kitur.

Užgimusius kokius nors tarpe sąnarių nesutikimus, palytinius visą „Aušros“ draugystę, išriša išrinktas tam tikras Santaikos Sudas, susidedantis iš trijų sąnarių, kuris labai prasikaltus turi tiesą net iš draugystės pašalinti.

Kuopos.

„Aušros“ draugystės kuopos turi pilną autonomiją. Surinktus nuo sąnarių mokesčius kuopos prisiunčia Centrališkam Kasieriui, vardus gi sąnarių ir kiekvieno mokesčių rokundą prisiunčia Centr. Finansų Sekretoriui.

„Aušros“ fondui yra paaukauta 800 egz. yvairių knygų, kurių katalioga draugystė siunčia kiekvienam ant pareikalavimui. Perkantieji „Aušros“ knygas atlieka naudingą darbą, — jie papildo moksleivių fondą pinigais.

„Aušros“ Dr-stės Centro valdyba: Pirmininkas — Dr. J. T. Zelvienė, 1 Church St., Plymouth, Pa.

Susisiekimų raštininkas — J. Sernas, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Izdo rašt. — P. Mikolainis, P. O. Box 62, New York City.

Izdininkas — Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Geistina, idant visose lietuvių kolonijose susitvertų „Aušros“ draugystės kuopos kaip ir pavieniai prisirašytų. „Aušros“ draugystės įstatai gaunami pas izdo raštininką.

P. Mikolainis.

Ant salos Samar, vienos iš Filipinų salų, 9 d. spalio siautė vėtra, kuri, tarp kitko, su visu sugriovė amerikonių uždėtą miestą Taft.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(Tąsa).

Akademija jezuitų Vilniuje, baigianties šitai epokai taip-gi pradėjo apreiškėti šiek-tieg daugiausia moksliškos gyvybės. Susidėjo, berods, tikrai iš dviejų skyrių, beje, filozofiško ir teologiško, kur tuos pačius dalykus ir tokiu būdu mokino, kaip ir pereitoje epokoje, t. y. teologijos skyriuje: dogmatiką, polemiką, kazuistiką, moralistiką kalogiją, kanonišką tiesas, bažnyčios istoriją ir hebraistiką; filozofijos skyriuje: metafiziką, logiką, etiką, politiką, matematiką, retoriką, poetiką, istoriją, geografią, kalbas lotyniską, graikišką, prancūzišką ir vokiską. Pabai-kaigo valdymo Augusto III pribuvo prie tų dalykų astronomiją, įrengus observatoriją su įvairiais astronomiškais įrankiais. Astronomijos katedrą pavėdė mokytojam jezuitui Žebrauskui, o jam mirus, jo mokytojinui Jokubui Naki-NAVYČIUI.

Astronomišką observatoriją Vilniuje įrengė mokintas matematikas Žebrauskas, o po jo mokinintis jo Jokubas NakiNAVYČIUS, kurs parašė: Praelectiones mathematicae, ex Wolfianis Elementis adornatae etc. Pagaliaus, po galvos NakiNAVYČIAUS, pastatė ir įrengė naują observatori-ją iš fundužo Puzinienės garsus mūsų astronomas Martinas Pačiabutas, mokinintis Žebrausko.

„Tie vyrai iš draugės su Pačiabutu pažymiai pakylėjo matematiškus mokslus Vilniaus akademijoje. Pagaliaus, kaip seniaus taip ir dabar, Vilniškė akademija niekuomi kitu nesiskyrė nuo augštesniųjų jezuitų mokyklų, k. a. Pozna-niškės, Lvoviskės, Kališiskės ir tt., kuriose mokė filozofiją ir teologiją, kaip tikrai kad galėjo davinėti akademis-kus laipsnius“ (Lukoševičius).

XIII.

Baigianties tai epokai per veiklumą Konarskio tapo įvestos didokos atmainos ir mokymas pagerintas netik Len-kiujoje bet ir Lietuvoje. Bet tos atmainos, kaip mokyklose akademijų, taip jezuitų ir bazilijonų, buvo dalutinės, nevie- nokios, ne visose mokyklose ir ne visuose išguldomuose da-lykuose. Visiška permaina mokinime įvyko, kada zokonas jezuitų tapo panaikintas 1773 m.

Berods, po pirmo Lenkijos ir Lietuvos padalinimo, Maskolijai pateko dijecezijų Smolensko, Vidžemio ir di- deldalį Vilniškės dijecezijų. Tose dijecezijose, ypačiai Baltarusijoje, buvo keletas jezuitų kolegijų. Tas tai maskolij vyresnybė, nežiurint į popiežiaus bulę, užlaikė ir jos stovėjo po ypatingu generolu, kun. Černevyčiumi; rods tai buvo tikrai sąduos zokono, turėjusio tiek turtų, ko- legijų ir tt. Europoje ir Amerikioje. 1786 m. baltarusis- kiejie jezuitai po generolu Gabrieliu Lenkevčiumi, kurs sėdėjo Polocke, turėjo šitas kolegijas, namus probationis ir misijas:

1) Kolegija Polocke su namu I ir II probat.	39	18	20
2) „ Duenaburge su namu III probat.	14	1	8
3) Misija Dagduose, o joje	2	—	—
4) „ Pušiuose, o joje	3	—	—
5) Kolegija Mogyleve, o joje	7	2	3
6) Misija Chačiuose, o joje	2	—	—
7) „ Čeceriuose, o joje	2	—	—
8) Kolegija Mstislave,	6	2	5
9) Misija Losovicuose,	2	—	1
10) „ Rasnoje,	2	—	—
11) Kolegija Orsoje,	11	6	7
12) „ Vytebske,	8	3	4

Iš viso buvo 98 32 48

Mokyklos jų buvo, kaip seniaus, Polocke Duenaburge, Mogyleve, Orsoje ir Vytebske, bet mažai keno lankomos ir su visomis ydomis buvusių jezuitų mokyklų.

XIV.

Laike kasacijos jezuitų zokono 1773 m. buvo laiko- mas seimas po lazda Adomo Lodziaus Poninskio. Cion pagal įnešimą Joakimo Chreptavčiaus, pakancelerio Lietu- vos, įsteigta tapo Komisija tautiško Apšvietimo, ir turtas jezuitų tapo paskirtas apšvietos reikalams. Sąnariais tos komisijos paskirti tapo: Ignas Masalskis, Vilniaus vysku- pas; kunigaikštis Poniatovskis, Plocko vyskupas; Sulkov- skis, Gniezno vaivada; Chreptavčius, pakancelis Lietu- vos; Ignas Potockis, raštininkas Lietuvos; kunigaikštis Adomas Cartoryskis, generolas Podolijos; And. Zamoiskis, Ad. Poninskis; paskiaus (1776 m.) dar pribuvo: Mik. Mni- sech, sekretorius D. K. Lietuvos; kunigaikštis Mikolas Ra- divilas, Vilniaus kaštelionas; Lind. Gutakovskis, did. pa- kamarinis D. K. Lietuvos; Julijonas Niemcevičius ir dar 10 Lenkų. Prezidentu komisijos buvo Vilniaus vyskupas. Sąnariai komisijos neėmė pensijos. Kasnėdėl du posėdžiu ji atlaikydavo Bibliotekoje Zaluskij. Kas kvartalas ko- misija svarstė dalykus apie fundusų apšvietimui; kas pusę metų priminėjo atskaitys apie visas mokyklas, peržiūrėjo jas, darė savo pasargas apie jas, ir išpildė tuojau tai, kas pagal raportus vizitatorių reikalavo umo išpildymo. Sekre- toriumi tos magistratūros buvo mokintas buvęs jezuitas Grigas Piramavčius. Paskutinis posėdis tos komisijos buvo 10 d. kovo 1794 m. Seimas Gartinėje 1793 m. apsklem- bė tiesas ir pareigas Apšvietimo Komisijos, prie patvirtini- mo kurių ypačiai prisidėjo mokiniai Pačiabutas ir Jonas Sniadeckis.

Seimas, raskyręs Apšvietimo Komisiją, išrinko liustra- torius turtų jezuitų ir kolegijų. Jezuitų mokyklos tapo tuomi tarpu užlaikytos kaip tautiškos, su prefektais ir mokytojais, kurie be pertraukimo turėjo mokinėti, prašali- nus kurtus teologijos ir filozofijos. Liustratoriai rado jezuitų turtus apvertkinoje netvarkoje. Žmonės visur juos grobstė, girtas kuopo, žemėmis dalinosi ir tt. Už tai seimas dabar paskyrė dvi „komisiji išdavinėti“ (rozda- wnicze) užžiūrėjimui tų turtų ir paatvanginimui, vieną Len- kijai, kitą Lietuvai. Į išdavinėtinę komisiją Lietuvai pa- teko: Ign. Masalskis, Vilniaus vyskupas; Juoz. Niesiolov- skis, Novogrodsko vyskupas; Aug. Sulkovskis, Gniezno vaivada; Joakimas Chreptavčius, pakancelis; Vlad. Gu- rauskas, liet. priedvarinis maršalkas; kunigaikštis Mikolas Radivilas, kardnešis (miecznik) ir maršalkas generališkos konfederacijos D. K. Lietuvos; Juozas Norbutas, Lydos

vėliauvnėš; Kaz. Volmeris, žemiškas Gartino teistojas; Mik. Bulgarijas, Vilkaviškio; Ad. Lenkevčius, Mozyriaus, žemiški raštininkai; Juoz. Stypalkauskis, Lydos; Juoz. Je- lenskis, Trakų; Bogusl. Tamoševičius, Braslavo; Ign. Kurzenieckis, Pinsko, miestų teistojai; Tadas Žynievas, Beržininkų storasta; Mik. Prusanauskis, Riezycos patau- runis; Tadas Valadkevčius, Minsko pjaustytojas (krajezy).

Kaip į išdavinėtinę komisiją Lenkijos, taip ir Lietu- vos, įsiveržė daug žmonių be jokios sielos. „Pardudami priešams savo šalį, tuomi mažiaus jie širdgraužos turėjo begėdiškai pultiesi ant fundusų, respublikos pašvęstų mo- kymui jaunumenės. Nieko negelbėjo visokie seimo įžiurė- jimai įsakmėse išdavinėtinėms komisijoms, kaip reikia elg- tiesi išdavinėjime po-jezuitiškųjų lobų su amžina nauda apšvietos fundusui. Tos komisijos po vada Ignato Ma- salskio, Vilniaus vyskupo, šventvagiska ranka be mierso lupo ir vogė. Po-jezuitų lobius išdalino už kas neverta tarp sąvės, ar taip-gi tarp sąnarių savo giminačių. Po-jezuitis- kus-gi kapitolus patalpino ant praskolintų dvarų arba ant tokių, kurie vertybėje, nesulygino su paskolintomsiomis sumomis. Ir taip, paveizdan, kunigaikštis Ant. Sulkovskis, Gniezno vaivada, sąnarys nelabosios atminties komisijos, paėmė ant praskolintų savo dvarų Lešniškių 584.658 auksinų kapitolu po-jezuitų. Toji suma, tautiškas turtas, paskirtas mokymui jaunumenės šalies, vėliaus prapuolė, o vaikvalikai kunigaikščio vaivados tebeturi Lešno, kaip juos kad turėjo jų prabociai. Kad tai jie, kaip ir paveldė- tojai daugelio kitų skriaudų apšvietimo funduso, bent žinotų, kaip didelę bet šventą skolą sulgų tauta jie užtraukę yra“ (Lukoševičius).

Dideli fundusai dėlei paperkamumo Ign. Masalskio, Ad. Poninskio, V. Gurausko, Młodziejovskio ir daugelio kitų, tapo visai sunaikinti; kiti išseikoti, arba atidavinėti į krauti giminaiciams nevertų komisijos sąnarių. Matydama, kas darosi, Apšvietimo Komisija persėrgėjo luomas susi- rinkusias seiman 1776 m. apie pavojų, gresiantį fundusui tautiško apšvietimo. Tad seimas panaikino išdavinėtinę komisiją, o Apšvietimo Komisijai pavėdė netik priežiūrą tautiško apšvietimo, bet ir valdymą visų po-jezuitiškų lo- bių. Tuojau tad Apšvietimo Komisija ėmėsi sutvarkyti ir apsaugoti nuo grobimų tai, kas dar galima buvo. Nuomą dvarų, už kas neverta amžinai kam išnuomodintų, paklė; sumas neatvangiai kur patalpintas perkėlė ant lobų su di- desne paranka; apie vagystes ar nusikimus apšvietimo tur- tų stropiai teiravosi. „Labiausiai grobė tuos fundusus ne- labos atminties Ignatas Masalskis, Vilniaus vyskupas, pirm- sėdis išdavinėtinės komisijos D. K. Lietuvos, o taip-gi pirm- sėdis pačios Apšvietimo Komisijos. Padidinęs kapitolą ir palukčius fundusų, jis apvertė juos pats ant savo reikalo, ant ekvonių savo brotainio ir brotainės kunigaikštienės De Ligne. Tuomi tarpu mokytojai prie lietuviškų visuomenis- kų mokyklų, o labiausiai sunkumų nuo amžiaus emeritai jezuitai negavo paskirtų jiems pensijų. Toks nerėdas ne- praėjo nepatėnytas Apšvietimo Komisijos; tuojau ji pa- siuntė į Vilnių Juozą Vybičkį, vėliaus senatorių vaivada, kaip vizitatorių mokyklų, liepdama jam drauge ištirti skria- das apšvietimo lobų. „Tik ką pribuvau į Vilnių — raso Vybičkis savo „Pamėtnikuose“ — atėjo pas mane skundai nuo profesorių, emeritų, kad jie negauna paskirtų jiems pensijų, kad apšvietimo fundusai vartojami ėsa privati- kiems reikalams. Kaijo-gi kad Gartinė, Merkinėje, Vil- niuje ir Kaune pradėjau pildyti urėdą rupestingų vizitato- rių, radau mokslus apleistus, mokyklas sunaslaitejusias ir skolas dideles yzde kunigaikščio iš gaunamų apšvietai jėmi- mų. Išdėsto tai platus raportas, kurį sudėjau apšvietimo komisijai. Lietuviškos mokyklos turėjo metinio jėmimo beveik 600.000 lenk. auksinų, o blogiausiai buvo priveizi- mos, kadangi tie jėmimai buvo rankose kunigaikščio vys- kupo. Už tai suskaiciau jam, kad jis veik 300.000 auksinų yzdūi prasiskolino ir tatau jis turėjo užmokėti. O kadangi man buvo duota galė, radus netinkamas samskaitas yzde, paskirti yzdininką, už tai ant tokio urėdo pakviečiau labai dorą poną Lutomskį, mano vienžemietį“ (Lukoševičius).

Taciaus Vybičkis čion klysta, buk Masalskis pagražinęs ėsas skolą, per traldavojimus padarytą apšvietos fundusui. Jis ne kapitolu nesudėjo, ne palukų nemokėjo. Tik 1794 m., jausdamas, kad audra ant jo galvos renkasi, jis pavėdė apšvietimo komisijai azuot pamėtinėtos skolos, savo My- šėgalos dvarą, gulintį Vilniaus vaivadijoje. Bet tai jau buvo šaliai per vėlus skolos grąžinimas, o ir jam pačiam! Tame mete jis likosi pakartas, o šalis su visu išdraskyta. Lyginai taip nuskriaudė fundusus apšvietimo komisijos ne- labos atminties Ad. Poninskis ir kiti.

Apšvietos Komisija užbėgusi ekvojimui fundusų, įsteigė vyriausiąją yzdą jėmimų apšvietimo Varšavoje, kur vy- riausiu yzdininku buvo Karolis Lelėvėlis, tėvas mokinio Joakimo Lelėvėlio. Sale tos vyriausios kasos Varšavoje, Apšv. Komisija turėjo savus yzdus Poznaniuje, Kalšiniuje, Vilniuje, Kaune, Novogrodke, Pinske, Lucke, Kreminciuje ir keliuose kitose vietose. Priežiūra visų yzdų buvo pa- vesta sąnariui komisijos Mikolui Mnišechui, did. sekreto- riui D. K. Lietuvos.

1781 m. Apšv. Komisija sutraukė į kruvą sanskaitą iš savo turtų. Nors jai nepasiekė išsėrgėti nei pusės po- jezuitiškų turtų, taciaus jį savo apšvietimo funduse turėjo daugiausia kaip 4.653.182 lenk. auksinų. Dešimtyk tiek vėrti buvo lobiai po-jezuitų, atiduoti į amžina nuomą už kas neverta! 1783 m. Apšvietimo Komisija turėjo jėmimo iš lietuviškų dvarų pojezuitų 522847 auksinų 23% grašių; nuo sumų Lenkioje ir Lietuvoje 362154 auks. 25 gr. Be to dar nuomas aptiekų, spaustuvių, namų pojezuitų ir tt. išnešė — 43054 auksinus. Iš viso jėmimų buvo 1.311.875 auks. 383.819 auksinų 8 gr. Iš viso jėmimų buvo 1.311.875 auks. 27% grašių. — 1796 m. jėmimas Apšv. Komisijos išnešė 1.536.584 auks. 11 gr.; o nesurinktos skolos tamet Komisija turėjo — 2.946.826 auksinus ir tur-but jau niekados ne- besurinko.

Išdavimų 1783 m. Komisija turėjo Lietuvai: 1) aka- demijai Vilniuje — 150000 auksinų; 2) Mokytojams liet. mokyklų 185.605 auks.; 3) Mokytojams kalbų ir pašymų 8800 auks.; 4) Mokykloms bazilijonų ir benediktinų — 9000 auks.; 5) Mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi- nos jaunumenės 76200 auks.; 6) Dviem liet. vizitatoriams 7000 auks. Iš viso-gi ant Lenkijos ir Lietuvos tamet tapo išleista 1.238.000 auksinų. — Tokie išdavimai, su mažomis atmainomis, ir kitais metais budavo.

1784 m. Apšv. Komisija išdavė akademiskoms moky- kloms D. K. Lietuvos:

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

1) akademi-
2) mokytojams liet.
3) mokytojams kalbų ir pašymų
4) mokykloms bazilijonų ir benediktinų
5) mokytojų seminarijai ir konviktais bėdi-
6) dviem liet. vizitatoriams

Skirsnyje Novogrodsko.

Mokykloms Novogrodsko, žmogystų	10	15.800 auk.	
„ Minsko,	9	14.200 „	
„ Nesvieziuje,	4	6.550 „	
„ Slucke,	5	7.750 „	
„ Mozyriuje,	5	7.300 „	
„ Cholopieniuje,	5	7.300 „	

Skirsnyje Zemaitijos.

Mokykloms Kražiuose, žmogystų	10	13.700 auk.	
„ Kaune,	6	8.550 „	
„ Kretingoje,	6	6.500 „	

Skirsnyje Pagirų (Polesies).

Mokykloms Liet. Braščiuose, žmog.	10	16.150 auk.	
„ Pinske,	6	8.550 „	

I tą sumą nėra priskaitytos pridėtinės pensijos, duotos pijarams, bazilijonams, ir k., kurie po priežiūra Apšv. Komisijos laikė visuomeniškais mokyklais.

Mokytojai, berods, imdavo nedideles algas, bet už tai turėjo dykai gaspadą ir kurą; valgis buvo pigus. Vaikai turtingesniųjų pas juos budavo ant gaspados, imdavo privatiskas lekcijas. Profesoriai Vilniaus akademijos, pagal aną laiką, labai gerai buvo apmokami: 1) Prof. theoret. medicinos (Brisio) 6000 auksinų; už lekcijas anatomijos 2000 auksinų, kaipo dekanas skyrė 2000 auks.; 2) Prof. prakt. medic. 6000 auks.; 3) Prof. gamtos istorijos (Gilbert) 6000 auks., už lekcijas mater. medic. 2000 auks.; 4) Prof. chirurgijos ir akušerijos (Regnier) 4000 auks.; 5) Operator anatomijos ir chirur. (Briotte) 4000 auks.; 6) Adjunktas prof. gamtos istorijos (Tamošauskas) 3000 auks. Be to, kiekvienas turėjo gaspadą dykai, ir nemenką praktiką mieste.

„Mokliški rankiai pojezuitų iš dalies buvo išdraskyti iš dalies-gi apvertkintiausiame stovyje; net mokyklų trobesius po to zokono daugelyje vietų apvertė kitoms lietoms arba vėl jie išardyti likosi. Kiekvienoj mokykloj buvo kitoks budas mokymo. Reikėjo, viską tverti iš naujo, mokytojus, rinkinius, knygas ir namus mokykloms. Tai buvo milžiniškas darbas, vienok jis ne maž neatgrės sąnarių amžinai minėtosios Apšvietimo Komisijos“ (Lukoševičius).

XV.

Apšvietimo Komisija padalino mokyklas į aprubes, len- kiškai wydziałais vadinamas. Tokių aprubių Lietuvoje bu- vo keturios, butent:

1. *Lietuviškoji*, apimanti aprubinę mokyklą Gartinę, žemesnę, paaprubinę Vilniuje, Balstogėje, Vilkaviškyje Vysniave, Postavoje, Lydoje Merkinėje, Lietuviškamja- ne Ščučine.

2. *Rusiškoji* arba *Novogrodžiškoji* su mokykloms: apru- binė Novogrodke, o paaprubinė Minske, Cholopieniuose, Nesvieziuje, Slucke, Bobruiske, Bereznečiuje, Luksuose.

3. *Užgirinė (Polesiškioji)* apėmė mokyklas: aprul Liet. Braščiuose, paaprubines Pinske, Bialoje, Dombrov- je, Liubiesave, Zuroviciuose.

4. *Zemaitiškioji* su mokykloms: aprubine Kražiū paaprubinėmis Kaune, Kretingoje, Panevėžyje, Raseini- ir Ukmergėje.

Toliaus Apšv. Komisija 1775 m. įsteigė „Element- nių Knygų Draugiją“, kurios pareiga buvo rašyti arba k- rasytas perkratinti mokykloms knygas. Sąnariais jos vo mokinciausieje tuomet vyrai: Piramavčius, Kollai- jus, Holovčyc, Sierakoviškis, Bogučickis, Kopčynskis, P- plauskas, Zablockis, Pačiabutas, Gavronskis ir tt.

Apšv. Komisija išsiuntė 1778 m. garsųjį Kollatajų k- po vizitatorių net reformuoti nusidėvėjusią akademiją Kro- kavoje. Tas Kollatajus išdirbo ir aprašė planą mokyklų rėdos vaivadijos Lenkijos, ir velijo tokią pat rėdą už- vesti Lietuvoje po priežiūra vyriausiosios mokyklos Vil- niuje. Potam Apšv. Komisija nukreipė savo akį ant *Vil- niaus universiteto*. Toji mokslovietė dar laikuose jezuitų gyvės mokymu astronomijos, turėjo observatoriją ir rei- kalingiausias astronomiškias pabukes, nors truko dar jai daugelio neatbutinai reikalingų įrankių, norint tą mokslą laikyti ant laipsnio, kokį jėmė užrubežio universitetuose. Užtai Apšv. Komisija išsiuntė į Angliją ir Prancūziją ku- niga Strzeckį, bėglų tame moksle vyrą, idant supirktų trukstančias astronomiškias pabukes. Toje vyriausioje Lietuvos mokykloj iktam laik nebuvo dar buvę medicinos- jo skyriaus. Komisija užvedė tajį skyrį, pasinaudodama tam, kaip pirmu žingsniu, rankiais ir mokytojais panai- kintosios liekoriškos mokyklos Tyzenhauzo Gartinė, įsteig- tama botaniškąjį sodną ir kliniką. Tie tai visi rankiai buvo seniaus buvę dovanoti karaliaus Stanislovo Augusto mi- nėtajai Gartinio mokyklai, kaip Piramavčius praneša. Vie- nok su tuomi visu Vilniaus universitetas niekuomet pilnai nepasidavė įsakmėms Apšv. Komisijos. Skundziasi ant to Kollatajus savo gramotose į Dmuchovskį. Tur-but mo- kintasai Pačiabutas, ne pilnai nusikratęs nuo prietarų apie mokymą jaunumenės, įgytų zokone jezuitų, sunkino re- formas Apšvietimo Komisijos, įvedamas į tą įstaigą. „Kun. Pačiabutas — raso Kollatajus — ant kurio atsidėta nu- pat pradžios, neisipildė įstatų Komisijos; vyriausioji Vil- niaus mokykla nebuvo niekadus tuomi, kuomi buvo kuome- vyriausioji Krokavos mokykla. Abiejose tapo pasiklysta parinkime žmonių: Krokaviškė greitai tapo dezorganizuota po valdzia Oračevskio, Vilniškė-gi niekadus gerai neis- rengė.“ Pirmtakunas Pačiabutas, kun. Chevalier, visam- kame klausė tos magistratūros. Piramavčius (Mowa w dzień rocznicy otwarcia towarzystwa do ksiąg elementar- nych na sessyi dnia 8 Marca 1779 r. mianej) sako apie jį: „Valdzia Vilniškės akademijos naujam rektoriui kun. Chevalier, gerai žinomam komisijai nuodugnai išmintinė- placiomis žiniomis, uolybe labai apšvietimo, pavesta daba- tapo dēlto, idant jo pranešimuose, patarmėse ir stropiais išpildyme Komisija atrastų pagalbą savims apsiėmimams“.

Kaip Krokavos, taip ir Vilniaus universitetą Komisija pad

Boul., o ne ant 5th ave. ir kad rusiskasis konsulis turi generolo laipsnį, o generolai, yra ne laivakortėmis pardavinėti, bet svarbesnėmis reikalams.

Redakcijos atsakymai.

Bamui. Kas yra toje mergaitė, tas skaitytojams mažai apcina. Spėjimai todėl, kas yra toji mergaitė laikraščiu netinka.

J. Besaspariui. Korespondencijoj nieko lietuvių apcainojimo nėra. Jeigu Tamistom aprašomą vietą lietuvių nėra, tai nėra ką ir prašyti. Kad tarp svetimų gyvenant yra nuobodu, tą ir be aprašijimo visi žino.

APGARSINIMAI.

SUNKŲS ATSTIKIMAI.

Mės tankiai susitinkame su tokiomis sunkiais atstikimais pilvo ligų, kur ligonis negali priimti jokio maisto ir jo viduriai neperima net valstų. Tai tokiuose atstikimuose, ką Trinerio Amerikoniškasis Elik-syras Karčiojo Vyno visumot turi pasisekima, kadangi kiekvienai viduriai jį lengvai priima. Šitas Elik-syras sparčiai gydo karščiotes plėves vidurių ir duoda stiprumą jo raumenims. Pilvas tasyk galės priimti ir sugrūmoluoti bėse koki maistą ir pagelbės jo susigrąžinti. Jis yra naudingas visose ligose, žarnų ir kraujo ir privalo bet var-tojamas visuose atstikimuose, kur viduriai atsikvosi nuo savo pri-prasto darbo ir visuose atstiki-muose nusilpnėjimo, nerviskumo, žudymo energijos, nemiego, širdies pykimo. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 South Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

ATYDAI DR. V. KUDIRKOS DRAUGYSTĖS NARIAMS.

Kadangi susibūgo visoki svarbūs draugystės reikalai, tai tuomi kviečiu Dr. V. Kudirkos draugystės narius susirinkti į susirinkimą 18 d. spalio (Oct.), 2 val. po pietų, Fellowship House svetainėje, 869 — 33rd Place. Priėmimas kiekvieno nario būtina reikalingas. J. Ilgudas, pirm.

APVAIKŠČIOJIMAS IR BALIUS.

Chicago, Ill. Sim. Daukantas draugystės 18 eties parengė XV metinį apvaikščiojimą ir balių atminčiai gimto dienos SIMANO DAUKANTO, Lietuvos Istoriko, Freilicht Turner salėje 3417 S. Halsted st. Salė bus atidaryta 3-4 val. po pietų, prakalbos prėsides 4 val. Su draugystės ženklais bus leidžiami salėn iki 5 val. dykai, vėliau porai 25c. Bus kalbos, dainos, deklamacijos ir muzika. "Brutės" choras dainuos puikias lietuviškas dainas. Visus kviečia kuotkatilingiausiai ausirinkti. Komitetas.

BALIUS.

Hardford, Conn. Dr. J. J. Jono Evan-gelisto parengė balių subatol, 24 d. 8io mėn. po nr. 25 Market St. Balius prasidės 8 val. vakare; įėjimas vyrams 25c, moterims ir vaikams dykal. Muzika pirmos klasios. Visus širdingai kviečia atsilankyti. Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Vinco Atmo-načio, Suvalkų gub., Vilkaviskio pav., Alvyto gub., Lankelskio parap., Obelu-pio kaimo, 10 metų kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Indianos valstijoje. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Juozas Atmonaitis, 46—22nd St., SS., Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo švęgerį Izidorius Jarašunį ir Adomo Bizauko, Kauno gub., Panevėžio pav., Joniškėlio parap., Maldūnės kaimo, Katkūnų sod., apie 12 metų kaip abu išvažiavo į Ameriką. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Chas Alukonis, 816 33rd & H. St., So. Omaha, Neb.

Pajieškau apsiėdimui merginos, ne jaunesnės kaip 18 metų ir ne senesnės kaip 25. Meldžiui atsiliepti adresu: M. I. Kenosha, Wis.

Pajieškau savo brolių Jono ir Juo-smilingio, Kauno gub., Telšų pav., Plungės parap., Stenelių sod. Jie pa-tys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: B. J. Smilingis, Murray, Idaho.

Pajieškau savo brolio Frankaus Sto-nevičiaus ir dviejų draugų Andriaus Paulauskio ir Alek. Šapkaus, visi trys yra Kauno gub., Žagarės parap., Krykštanų sod.; Paulauskis su Šapkaus gy-veno Philadelphiaje 4 metai tam at-gal. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Tad. Stanevičia, 133 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Kuzminko, kuris, kaip žinanti jį sako, vadinosi Lietu-voje Kuznisku. Jis užėjęs čia pasi-prašė pernaktuoti ir pabuti porą die-nų kol darbą gaus. Išbuvęs tris die-nus jis sakėsi važiuojąs į Troy, N. Y. savo skrynelės ir armoniko parsiėsti ir išvažiavimas išsivežė laikrodėlį su grandineliu, eilą drapanų, šėve-rius ir 10 ir 5 rubl. rusiškais pinigais viso ant \$55 vertės. Jis yra juodbru-vas, tamsių plaukų, puikus vyras, 5 pėdų 8 colų, turi 25 metų amžiaus, sveria 185 svarus; myli gražytį ant armonikos ir šoki; kalba angliškai nepraštal. Kas apie jį praneštų bu-čiau tam labai dėkingas, o jei kas su-imty, duoties \$15. Alfonsas Vitkauskas, 4 Water st., Schenectady, N. Y.

Pajieškau savo parapijono Petro Ku-činsko iš Kelmės parap., Zarasų pav., Kauno gub., 3 metal kaip išvažiavo iš Chicago; turiu jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Juozas Misiunas, 9140 Chauncy Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau savo brolio Frankaus Sto-nevičiaus ir dviejų draugų Andriaus Paulauskio ir Alek. Šapkaus, visi trys yra Kauno gub., Žagarės parap., Krykštanų sod.; Paulauskis su Šapkaus gy-veno Philadelphiaje 4 metai tam at-gal. Jie patys ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Tad. Stanevičia, 133 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pajieškau Jono Kuzminko, kuris, kaip žinanti jį sako, vadinosi Lietu-voje Kuznisku. Jis užėjęs čia pasi-prašė pernaktuoti ir pabuti porą die-nų kol darbą gaus. Išbuvęs tris die-nus jis sakėsi važiuojąs į Troy, N. Y. savo skrynelės ir armoniko parsiėsti ir išvažiavimas išsivežė laikrodėlį su grandineliu, eilą drapanų, šėve-rius ir 10 ir 5 rubl. rusiškais pinigais viso ant \$55 vertės. Jis yra juodbru-vas, tamsių plaukų, puikus vyras, 5 pėdų 8 colų, turi 25 metų amžiaus, sveria 185 svarus; myli gražytį ant armonikos ir šoki; kalba angliškai nepraštal. Kas apie jį praneštų bu-čiau tam labai dėkingas, o jei kas su-imty, duoties \$15. Alfonsas Vitkauskas, 4 Water st., Schenectady, N. Y.

Pajieškau savo parapijono Petro Ku-činsko iš Kelmės parap., Zarasų pav., Kauno gub., 3 metal kaip išvažiavo iš Chicago; turiu jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Juozas Misiunas, 9140 Chauncy Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau savo parapijono Petro Ku-činsko iš Kelmės parap., Zarasų pav., Kauno gub., 3 metal kaip išvažiavo iš Chicago; turiu jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žinią adresu: Juozas Misiunas, 9140 Chauncy Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

Pajieškau Kazimiero Vosylius, Su-valkų gub., Vilkaviskio pav., Pašary-gm., Jurkų kaimo. Jis pats ar kas ki-tas teiks duoti žinią adresu: Pijus Vassel, I. W. N. R. R. Camp, Spirit Lake, Idaho.

GERA PROGA SU NEDIDELIAIS PINIGAIS.

Parsiduoda pigiai sankrova vyriškių ir moteriškių drapanų bei mastinių prekių; pirklybei varoma su lietuviškos kilmės, turinčiais 35000 gyventojų, lietuvišką bažnyčią, gerus fabrikus ir tt. Sankrova du metai kaip gyvuoja ir daro gerą pelną. Parsiduoda su na-mu ir lotu. Namas ir lotas kainuoja \$2,400, sankrova \$3,000. Visas syktu \$5,400. Kas nori gali pirkti tik patį namą su lotu už \$2400 ir įrengti savo sankrovą, kokia patinka. Namas yra arti lietuvių bažnyčios. Arčiaus atsi-žinoti galima "Lietuvos" redakcijoje.

TIK TRUMPAM LAIKUI.

25 akrų arklės popierius su konvertais tik už 35c. Popiera labai pulki ir kiekvienas arklus su kitoku apkaitymu. Telpo mišs turime Palangos Trej-Devynerių, kurias kuono visi žino, jog tai geriausios iš visų Trajanų, su prisistatimu tik 30c. pakutis. Telp pat turime daugybę visokių knygų, at-rosių, rožančių, Reikalavimus pardu-vėjų mūsų prekės ir duodame gerą uždarbį. Katalogo paslauname gavę č. krasos ženkliškai persutintimo lė-šoms. M. Zukaitis, 227 E. Main St., New Britain, Conn.

PRANESIMAS NORINTIEMS PIRKTI FARMAS.

Aš esu pirkęs farmą Mismouri's Val-stijoje, jau porą metų atgal, ant kurio yra randauninkas, dabar važiuoju ten pat, ir todėl pranešu, jai kas norės drauge su manim važiuoti pa-matyti vietą, meldžiui atsiliepti prieš 20-tą d. 8io mėnesio. Iš kiti miestų norinti atsitinti apie Missouri's Val-stijos farmas, gali per laisną atsiliep-ti, o aš suteikiau žinias. Jos. Žimončius, 31 W. 14th Pl., Chicago, Ill.

PIRKITE FARMAS.

Didžiulioje Lietuvių Kolonijoje Michigan valstijoje, kur yra 43 tie-tivali pirkė farmas. Yra graži vieta, tarp upių ir ežerų, arti turgingi mie-stai. Turto pardavimui 8 gyvenamas farmos su trobomis, visokio didumo ir daugelį neidribtos žemės, tinkamos farmoms. Kainos neidribtos žemės ir išdribtos farmos eina nuo \$600 iki \$18,000 akieris lengvomis išmokėmis, taip kad kiekvienas su mažais pin-gais gali sau įkyti fermą. Norinti pirkti atvažiuokite apžiūrėti. Antanas Kleidis, Peacock, Lake County, Mich.

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI FARMAS.

Dabar yra geriausias laikas pirkti farmas, kuomet visoki ja-vai laukokos auga. Tiktai dabar gali pažinti kur yra gera, o kur prasta žemė, kolai jai nenukir-ti. Todėl, norinti žemę pirkti, važiuokite dabar apžiūrėti, tai ma-tysite ką perkaite, nepirksite kat-g maiše. "Žinyčios" žemė Wisconsin dabar orsiduoda po \$15.00. Apart "Žinyčios" laukų mės turime ant pardavimo šias išdrib-tas farmas: Valstijoje Michigan. 40 akrų Lake Co. Michigan, visa išdribta, su trobomis, šulinis ir sodu. Kaina \$700. 120 akrų išdribta farma, 80 akrų pelkės 7 1/2 mylios nuo Benton Harbor, Mich., 3 1/2 mylios nuo Coloma. Visos reikalingos trobos, sodas, pa-darai, gyvuliai, vėjinis malūnas, ve-timal ir tt. Telefonas ant farmos. Kaina \$10,000. Tas yra kaina šių dviejų farmų. Kas jas pirs 8 mėnesį, gaus jas pigiai. 160 akrų išdribta farma, 120 akrų arlamos, likusi po ganykla ir mišku, 17 mylių nuo Muskegon, 2 mylios nuo stoties Holton, 50 akrų užsta-rugalia. Sodas, visoki vaisiai, trobos, gyvuliai, reikalingi padarai. Art mi-ko, bet gražaus aerolio, daug žučių. Išlygos: 1/2 dalis iš kalno, likusios dvi ant išmokėčių per 3 metus. Kaina \$8,000. 80 akrų išdribtos žemės, arti Lawton, Mich. Gera žemė. Mažas sodas, 30 akrų vynuogų, likusi 81 met kornalės apėta. Mažas obuolių sodas. Parduos po 40 akrų. Kaina po \$50.00 už akrą. 160 akrų neidribtos žemės, 5 my-lios nuo White Cloud, Mich., Newago Co. Gera, lygi žemė. Kaina \$15.00 akras, mokant iš kalno \$12.00 už akrą.

Valstijoje Wisconsin.

40 akrų Juneau Co., Wisconsin, 30 akrų išdribtos žemės, 10 gėrų dykos tinkamos ganyklai, gera nauja staba, mažas tvartelis ir šulinys. Kaina \$600. 80 akrų išdribtos žemės, Portage Co., Wis., 2 mylios nuo Stevens Point. 50 akrų arlamos, 15 plevos, 15 ganyklios su mišku. Visos reika-lingos trobos, mašinos ir tt. Skolos yra \$2,500. Reikia įnešti \$1,500. Kaina \$500 akras. 40 akrų išdribtos žemės, Portage Co., Wis., 4 mylios nuo Stevens Point. Troba ir daržinė. Skolos \$1,300. Reikia įnešti \$1,200. Kaina \$2,500. 80 akrų Clark Co., Wis., Woodville Township, 3 mylios nuo miestelio Co-lumbia, 8 mylios nuo miestelio Neill-ville. 20 akrų dirbamos, o likusi kelmynė. Rūšis žemės smiltis su mo-lių, kalnuota. Ant tos farmos stovi troba, staldis ir viltinys. Ant iš-mokėčio \$1,200. Kaina už grynas pin-gus \$800. 80 akrų Waushara Co., Wis., 2 ir 1/2 mylios nuo miestelio Wild Rose. 60 akrų arlamos, 20 akrų ganykla. Visos reikalingos trobos, mašinos, gyvuliai, ir kiti farmos padarai. Žemė gera, geri aplinkai keliai. Wild Rose yra lenkų bažnyčia, į kurią prigili net 1000 šeimynų. Kaina su visais farmų padarais ir gyvuliais \$4,000. Kaina tikrai už žemę ir trobas, be gyvulių ir mašinų \$3,000. 160 akrų Adams Co., Wis., 4 my-lios nuo miestelio Killbourn City. 2 mylios nuo Wisconsin River. Žemė neidribta. Kaina \$20 už akrą, arba 160 akrų kaštus \$3,200. 136 akrų Juneau Co., Wis., arti len-kiškos bažnyčios, 7 ir 1/2 mylios nuo miestelio Moustoun, Wis. 80 akrų arlamos, likusi ganyklos. Gera žemė ir visoki įvairi sėjami ir gra-žiai auga. Geri keliai ir visur aplink gyvenamos farmos. Visos reikalin-gos farmal trobos ir mašinos, telpo-gi ir gyvuliai yra parduodama drau-gė su farma. Art trobos bėgančios upelis. Išlygos: \$3,000 iš kalno, ly-kis ant išmokėčio su 5 nuosimčiu. Kaina tos farmos su gyvuliais ir vi-sais padarais \$5,500. 100 akrų Juneau Co., Wis., arti miestelio Moustoun, Wis. 28 akrų dirbamos, likusieji 78 akrai po gi-ra. Trobos ir gyvuliai. Kaina su gyvuliais \$3,600. Be gyvulių \$3,000. 40 akrų neidribtos žemės Portage Co., Wis., 1/2 mylios nuo Stevens Point. Mažas namelis. Upelis bėga per lauką. Dalis išvalyta, likusi ap-augusi medžiais, bet lengva išvalyti. Kaina \$800. 80 akrų Shawano Co., Wis., 5 my-lios nuo Cecil, 1/2 mylios nuo Under-hill, 9 mylios nuo Shawano. 70 akrų arlamos, 10 akrų ganyklos ir miško. Visa aptverta. Visos reikalingos tro-bos. Dalis iš kalno, likusi ant iš-mokėties. Kaina \$40.00 akras. 80 akrų netoli Green Bay, Wis. 35-40 arlamos žemės, likusi apaugu-si mišku. Art bažnyčios. Reikalin-gos trobos. \$1,000 iš kalno, likusi dalis ant išmokėties. Kaina \$2,700. 100 akrų 1/2 mylios nuo Krakow, Wis. 70 akrų dirbamos žemės. Rei-kalingos trobos. Kaina \$5,500. 80 akrų, 5 mylios nuo Krakow, Wis. 60 dirbamos žemės. Upelis bėga per lauką. Visos reikalingos trobos, mašinos, gyvuliai ir tt. Kaina \$4,500. 92 akrų, miestelyje Pittville, Wis. 10 mylių nuo Green Bay, Wis. 65 akrų arlamos žemės, 12 akrų mie-tylų, padalintų į lotus. Trobos, maši-nos, gyvuliai ir tt. Upelis bėga per lauką. Kaina \$5,500. 106 akrų tarp Pulaski ir Krakow, 1 1/2 mylios nuo Krakow, 4 1/2 mylios nuo Pulaski. 70 akrų dirbamos, juodžemės. Geros trobos, mašinos, gyvuliai ir tt. Kaina \$8,000. 64 akrų, netoli Green Bay, Wis. 20 akrų dirbamos žemės, likusi po mišku. Geros trobos. Gyvuliai ir padarai. Kaina su padarais ir gyvuliais \$3,000. Kaina be gyvulių ir padarų \$2,500. 120 akrų, 2 mylios nuo Pittville, Wis. 12 mylių nuo Green Bay, Wis. 35 akrų išvalytos, likusi po mišku. Kaina \$25.00 akras. 80 akrų, 5 mylios nuo Abrams, Wis. 6 akrų išvalytos, gera žemė. Su tro-boms. Pusė iš kalno, lykis ant iš-mokėties. Kaina \$18.00 akras. 40 akrų, tarp Sobleski ir Pulaski. 6 akrų išvalytos, 34 akrų grėlia. Kaina \$750. 80 akrų, 2 mylios nuo Tremble, 2 1/2 mylios nuo Pittville, Wis. 10 mylių nuo Green Bay, Wis. 35 iš-dribtos, likusi po mišku. Daržinė ir tvartas. Upelis bėga per lauką. Pusė iš kalno, likusi dalis ant iš-mokėties. Kaina \$3,000. 320 akrų Jasper Co., Ind., 1/2 my-lios nuo miestelio Kalman, visa iš-dribta. Puikios trobos, visos reika-lingos mašinos, didelis sodas. Kai-na \$20,000. 160 akrų, Grant Co., Minn., 4 my-lios nuo Herman, Minn. Juoda pra-rinė slyna. Gerai išdribta, reikalingos trobos, stovi a-

Reikalavimai.

Reikalavime 50 yvų į pietų šalį, vienvalinis darbas, rašyk adresu: The Texas and Co., 45 La Salle St., Chic-go, Ill.

Reikalauja trijų gėrų kraučių vyriš-kiems ir moteriškėms drabužiams. Užmokėstis gera. Darbas stovus. At-siškai reikla pas J. Kasper, 3131 Wentworth Ave., netoli 31-mos gat., Chicago, Ill.

Reikalauja dviejų lietuviškų pardu-vėjų — dviejų moterų ir vieno vyro mastinių prekių skyriuje. Stovus dar-bas, gera mokėstis. Grand Leader Co., 1327—1333 W. 22nd St., Chicago, Ill. Dry Goods Dept.

22 d. perito mėnesio tapo rastas laivonas Ciprijono Kazlauskio, 25 me-tų amžiaus ant bėgų geležinkelio Chi-cago Milwaukee and St. Paul arti mie-stelio Sparta, Wis. Be nutrodozimo vieno vėdo jokių kitių sužidimo ženklų nebuvo. Jo kunas likosi palai-dotas ant Pattersonfield kapų Spartoje, Wis. Jie atsisiras kas 18 jo giminių ar pažystamų, tegul kreipiasi artėnėms žinioms ar į "Lietuvos" redakciją, ar pas detektvį James P. Coen, 200 Ran-dolph St., Chicago, Ill.

Talsau ir valau sluvas masinas ir parduodu naujas. Pareikalavus, ate-lui į namus ir darbą atlieku gerai. Ra-šykite laisvą: Juozapas Lionas, 3427 Auburn Ave., Chicago, Ill.

90 akrų neidribtos žemės, Portage Co., Wis. Gera žemė. Pusė iš kal-no, likusi dalis ant išmokėčio. \$2,000.

160 akrų, Grant Co., Minn., 4 my-lios nuo Herman, Minn. Juoda pra-rinė slyna. Gerai išdribta, reikalingos trobos, stovi a-

80 akrų, Portage Co., Wis. 1 1/2 mylios nuo miestelio Dewoy, 7 my-lios nuo Stevens Point. 60 akrų arlamos žemės, 10 akrų plevos, 10 akrų ganyklos su mišku. Visos reikalin-gos trobos. 1/2 iš kalno, likusi dalis ant išmokėčių. Kaina \$3,500.

40 akrų arlamos žemės, Portage Co., Wis. 4 mylios nuo Stevens Point. Troba ir daržinė. Skolos \$1,300. Reikia įnešti \$1,200. Kaina \$2,500.

80 akrų Clark Co., Wis., Woodville Township, 3 mylios nuo miestelio Co-lumbia, 8 mylios nuo miestelio Neill-ville. 20 akrų dirbamos, o likusi kelmynė. Rūšis žemės smiltis su mo-lių, kalnuota. Ant tos farmos stovi troba, staldis ir viltinys. Ant iš-mokėčio \$1,200. Kaina už grynas pin-gus \$800.

80 akrų Waushara Co., Wis., 2 ir 1/2 mylios nuo miestelio Wild Rose. 60 akrų arlamos, 20 akrų ganykla. Visos reikalingos trobos, mašinos, gyvuliai, ir kiti farmos padarai. Žemė gera, geri aplinkai keliai. Wild Rose yra lenkų bažnyčia, į kurią prigili net 1000 šeimynų. Kaina su visais farmų padarais ir gyvuliais \$4,000. Kaina tikrai už žemę ir trobas, be gyvulių ir mašinų \$3,000.

160 akrų Adams Co., Wis., 4 my-lios nuo miestelio Killbourn City. 2 mylios nuo Wisconsin River. Žemė neidribta. Kaina \$20 už akrą, arba 160 akrų kaštus \$3,200.

Mūsų Lietuvos socialdemokratų. I. Mūsų artimiausias tikslas ir kultas. II. Lietuvos socialdemokratų kultūra. III. Lietuvos socialdemokratų tauta. Parasė Juras. Pust. 16. Kalna 8c.

Moninkas arba Magikas. Parasė Panovs, parase A. Altaras. Telpa visoki magiški paveldėjimai ir kaip padaryti visokias šukas. Pust. 13. Kalna 15c.

Marija mūsų Viltis arba šventė. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de' Ligerio raštų surinktojo J. Baltrušaitis. Pust. 63. Kalna 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parasė Smalstys-Smolokis. Kamalų vaidinimo Bureliui paskiria Autorius. Pust. 20. Kalna 10c.

Namelis Pustelninko. Pertalysas iš leidimas II. Graži moralinė apysaka. Pust. 170. Kalna 50c., apdaryta 75c.

Nuolatinė kariūnė ir milicija. Pust. 17. Kalna 8c.

Nieko be Priežasties. Komedija viename akte. Lietuviškos kalbos vertė Mag. Parakietis. Pust. 134. Kalna 15c.

Naujas Lietuvos Lementorius, arba Skaitymo ir Rašymo, Pradžiamokslis Lietuvių Parapijų Mokykloms. Sutaisė S. P. Tananevica. Su daugeliu pavelskelių, gražių apsakymų, rašymų ir spaudinimo išlikimais, stambiomis raidėmis. Su gražiu, drutu auymo apdaru. Pust. 76. Kalna 25c.

Nauja skaitymui knyga. Lietuviškos Mokslo dainos Amerikoje, dailis III (su pavelskiais). Pust. 139. su apdaru. Kalna 65c.

Oras, Vanduo, šviesa ir šiluma. Lekcijos Prof. Blochmano. Sutaisė Sernas. Visiems suprantamam aprašyta ypatybė chemikalų ir fizikalio proceso, aiškiai ir padoriai su daugeliu tam tikrų pavelskelių. Pust. 133. Kalna 40c.

Pasakas, Prityrimai ir Vėselijos su dainomis. Suderinti parasyta kna K. Alekšos. Yra tai nekurios pasakos, nuotikiai, žalsiai, giesmės, vėselijos, naujienos išpasakotos, viskas ellemis sutaisyta. Pust. 142. Kalna 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parase R. Bracco, vertė K. Puida. Veikimo vieta - Neapolis, šių laikų atstikimas. Pust. 32. Kalna 10c.

Pilnų kunigaikštis. Tragedija V. veiksmo, sutaisyta pagal Kravčukos apysaką "Kunigas". Parase M. Šiančiūskis. Pust. 91. Kalna 35c.

Ponaitis. Apysaka iš anglų vaikų gyvenimo. Parase Ulda. Graži apysakaitė kiekvienam, ypatinai tėvams. Pust. 27. Kalna 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parase P. Neris. Knygėlė susideda iš 5 skyrių: I. skyrius: Svarbės, Pajega. Svarumas, svarstyklių ir tt. II. skyrius: Šiluma, Gazų išsiskitimas, Tvirtumo atsiminimas, Termometrai, šilumos jausmas, šaltis ir tt. III. skyrius: Balso, Balso greitis, Balso atsiminimas, Balso ypatybės. IV. skyrius: Šviesa, šviesos šaltiniai, šviesos greitis, šviesos atsiminimas ir tt. V. skyrius: Elektra, Pritraukimas ir atstumimas, Prigimtinė Elektra, Budas elektros įtaisinimo ant daktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatinai visokiems amatininkams. Pust. 100. Kalna 40c.

Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie suligjanamosios mytologijos. Pagal vokišką. Lietuviškai parase P. Mikšinis. Pust. 31. Kalna 10c.

Petro Armino Raštai. Telpa trumpas aprašymas Petro Armino gyvenimo ir jo rašytos elios. Vertimas Kondratavičiaus poemos "Piaštų dukta" ir kitos gražios pasakios, juokingos elios. Pust. 60. Kalna 20c.

Pileniečiai. Istoriska tragedija penkiuose aktuose. Parase V. Nagornovskis. Pust. 155. Kalna 35c.

Prabotių šešėliai. Dramatiška Alidja trijose dalyse, parase Vilhelmas Storasta, Tilzeje. Visa Alidja susideda iš Angos ir trijų vaikų dailių: iš tragedijos: Vėtra, iš dramos: Šventas žmonės, iš misterijos: Šventas Ugnis. Veiklas parasytas lošti dailiai, arba visas. Pust. 182. Kalna 140c.

Prie Historijos mūsų rašybos. Parase Dr. J. Basanavičius. Pust. 17. Kalna 10c.

Papasakojimai iš Prancūzų revoliucijos. "Atleties". Išleidimas Nr. 2. Pust. 73. Kalna 15c.

Parmazonas arba Dievo Rustybės Baismas, Parase Šventimakis II leidimas. Labai aktyva ir kožnam naudinga perskaityti šita knygelė. Pust. 40. Kalna 10c.

Paslinkai Lietuvoje. Aprašymai apie lietuvių žmonių paslinkus, yra štraukos kelių raštų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stikis. Pust. 16. Kalna 5c.

Pragaro Atgijimas. Parase L. Tolstoj, vertė Z. A. Knygūtė žingeldi kiekvienam perskaityti. Pust. 22. Kalna 10c.

Plešiki Lindynė arba Nunešta Duktė. Išguldė S. P. T. Apysaka iš gyvenimo žmonių Lietuvoje. Pust. 38. Kalna 20c.

Polacy i Litwin. Od R. 1228 do 120. Kritiškas atsivėgimas sulig anksčiau istorikų. Parase Gab. Landsbergis. Pust. 76. Kalna 30c.

Revoliucijos Dainos. Surankotos iš visur i atspausutos knygelė, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gados, visiemis iki šiol pagedausios, dabar galima pas mus gau-

Revoliucijos žmonės, parase A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatinai iš atstikimų Varšavoje laikuose rusų kare su japonais ir įvykiuose po jai paltūvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Pust. 76. Kalna 20c.

Ratelių apėjimai. Tra linkmausia žalsias (zabava) šeimyniškuose susirinkimuose. Parase D. Spėjikas. Pust. 16. Kalna 10c.

Raistas - The Jungle. Parase Upton Sinclair. Lietuvių kalbos vertė A. Angliškis. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pastremitant tikrai faktais iš Chicago akordų; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Pust. 355. Kalna \$1.00.

Rankų šaukšteliai ir Parinktieji žalsiai. Surinko A. Agaras. Pralaidimi vakarais luosai laiko: šioje knygelėje telpa pavelskėliai, kokius su rankų šaukšteliais galima parodyti ir tam tikrami apsakymais. Pust. 32. Kalna 10c.

Rugštas Pienas, įrankis liaudies sveikatos užlaikymui, vertė Dras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštas pienas kaip valstas nuo įvairių ligų. Pust. 22. Kalna 5c.

Sceniškioje vaizdaliai. Parase Vaisgantas. Telpa šioje knygelėje sekanti veikalai: 1) Nepadejus, nēr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sanžinė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tikslai niekam nesakyti! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragarai, sceniškas vaizdelis, 6) Lietuvių pavasaris - Elisas. Pust. 98. Kalna 35c.

Šiaurės Karžygiai, keturių veiksmų tragedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsitbuva Norvegijos šiaurėje, Karaliaus Enriko Krivinojo Kirvio laikuose. Pust. 77. Kalna 25c.

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parase V. Šiančiūskis; yra geras su naujomis išdėjomis perstatymas. Pust. 44. Kalna 30c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parase P. Bayard su kalburiomis permalomis iš lenkų kalbos vertė K. zegota. Pust. 62. Kalna 15c.

Sulaukė, iš tautiško serbų atgimimo pasakojimas. Parase Tereziya Jadyrga, iš lenkų kalbos vertė Baltrušis. Pust. 132. Kalna 25c.

Šventas Petras Ryme, Apysaka iš krikščionių persekiojimo Nerono laikuose. Perdirbo iš Henriko Slinkevičiaus apysakos "Quo Vadis" H. Šl. vertė Adolfas Vėgėlė. Pust. 230. Kalna 40c.

Svajnis, arba valandos siekimo augštybės. Tragedija-Poema, V. aktuose. Yra tai fantastiškas piešinys, parasytas dramatiškame pavidale. Pust. 135. Kalna 40c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas? Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tikra? Parase Jurgis Baltrušaitis. Pust. 71. Kalna 20c.

Sausio Devinta. Parase Maksim Gorky, vertė F. M. Knygūtė aprašyta apie Petrapilės darbininkų sukilimą, arba "Raudonąjį Nedėdienį". Pust. 40. Kalna 15c.

Širdis žmogaus priliginta Bažnyčiai Dievo arba laudai piktų dvasių, išreikšta per 10 pavelskų. Pust. 48. Kalna 20c.

Šventoji Istorija žemesniamam liaudies mokyklų skyriui, trumpai apsakė kun. J. Suster T. D. Vertė Ad. Vėgėlė. Pust. 88. Kalna 15c.

Sv. Pranciškaus iš Asyžiaus gyvenimas pagal kun. A. Boltrami'o. Sutaisė J. Baltrušaitis. Pust. 41. Kalna 15c.

Trumputė Lietuvos istorija. Antras patalysas išleidimas. Knygelė gera pradėmės lietuvių mokykloms. Pust. 79. Kalna 20c.

Trie Mylimos. Komedija trijuose aktuose. Parase žemaitė. Pust. 44. Kalna 25c.

Tautiškos Politikos knygnėlia. Telpa čia Rusijos politijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijai ir susirinkimui, laisvės žodžio ir aginės, ir kame išganymas? Pust. 47. Kalna 10c.

Teimas, Parase V. Reymont, iš lenkų kalbos vertė Adl V. Apysaka iš sodžiaus žmonių gyvenimo. Pust. 22. Kalna 10c.

Teimas ir jo nepriklausomybė. A. Leontjev'o. Iš rusų kalbos vertė Alifa. Pust. 32. Kalna 10c.

Tikri ir netikri šventieji. Pavelskėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamany. Pust. 61. Kalna 15c.

Tiesų lygybė. A. Leontjev'o, vertė Pl. V. Kalleiša aiškina žmonių Tiesų lygybę, kurių likul eina žmonių šaukdama "laisvės ir lygybės". Pust. 19. Kalna 5c.

Tėvynainių Giesmės. Parase Vytyrys. Pust. 24. Kalna 10c.

Tuksantis Nakščių ir Viena. Arabiškos pasakos. I dailis. Pust. 96. Kalna 35c.

Vaikai. Parase Oktavas Mirbo, vertė J. V. Telpa čia šios apysakos: 1) Vaikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge, Aktyvos ir vertos perskaitymo kiekvienam. Pust. 48. Kalna 15c.

Vėjinis Malūnas. Pagal lenkišką parase P. B. Apysaka kaip tydas nusipirko vėjinį malūną geštelui, bet vėtrai užsėjęs, malūną suauzė, nemokant su malūnu apsielti ir tt. Pust. 64. Kalna 25c.

Vargdieniai. Parase Aleksandra Promas. Apysaka iš tikrų atstikimų penktos ir šeštos dešimties XIX-tojo šimtmečio. Naudinga kožnam perskaityti. Pust. 187. Kalna 50c.

Vikrus Vaikinas. Apysaka iš norvegų gyvenimo, sekant Bjersn'o Apysaka išimanti kiekvieną, su gražiais priedimais. Pust. 30. Kalna 10c.

Vincas Stonia. Apysaka iš žmonių gyvenimo, Parasyta Satrijos Ragynos. Pust. 143. Kalna 35c.

Volungė ir vėverėliai. Eliš Margalio, yra daug įvairių elių, Tėvyniškų, meliškių, muzikal, sakmės, ir deklamacijos. Pust. 170. Kalna 60c.

Užkapotas žvirblis. Apysaka V. J. Nemirovič - Dančenko. Pust. 24. Kalna 10c.

Žibutė arba pirmoji pavasario žiedai, eliš Jovaro. Telpa 17 įvairių elių parasytų vieno iš gabiausių elių rašėjo Jovaro; laikraščiuose kritika šią knygelę augščiau išreikė, negu kokias kitas elias. Pust. 15. Kalna 5c.

Žmonių Savivalda Naujoje Zelandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. Čumak'o. Pust. 35. Kalna 10c.

Žmonių užtarytojai Brollai Grakchal. Vertė iš rusų kalbos Šermukšius. Pust. 32. Kalna 10c.

Žodynas lietuviškai - angliskos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pust. 382. Iki šiol turėjome tik su apdarais po \$2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popierus viršais, kalna \$1.00.

Žodynas lenkiškai - lietuviškai - rusiskais. Sutaisytas kun. Juozapas Ambraziejus Laikraščio redaktorius "Alyssa". Pust. 652. Kalna \$2.80.

Ze stonukov litewsko-polskich, Gior' sy Litwin'o. Auditor ant altera pars. Išleista rupešcia J. K. rybotame skaitlėje egzempliori. Sutaisė Gior' Liodas. Pust. 231. Kalna \$1.50.

Užsprašydami virš minėtų knygelę, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVOS UKINKINKAS.

Laikraštis skiriamas darbo žmoniems, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukinkine" rašoma apie įjymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valstius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir kitus naudingus skaitymus.

Lietuvoje metams \$1.75
Amerikoje metams \$2.50

Užsimokantiems už metus, gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1909 m. vertą 50c.

Ant pamatymo vienas num. 5c.
Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".
Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street.
Ant. Janauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackeviče, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemedia, 521 Columbia Ave.
Jonas Luiza, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 221 W. Wabansia Ave.
J. Vasilauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Miškins, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Blelek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Jėsinas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 - 8th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.
Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Leoniauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Jonas Janušas, 51 W. 15th Pl.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.

Cambridgeport, Mass.
C. Kavollis, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rains, 452 Collinsville Ave.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.
T. Kryžanaukas, 12 1/2 Cherry Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkulis.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šifkas.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

1st St. tarp Emerald ir Union ayes
1 lubų, 6 flatų murinis namas \$10000.00

2 lubų, 3 flatai ir storas, murinis namas \$4000.00

31st Place tarp Auburn ayes, ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas \$2200.00

2 lubų, 4 flatų murinis namas \$4500.00

31st Place, tarp Morgan ir Muskrat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas \$3000.00

35th Place, tarp Auburn ayes, ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu muriniai namai \$5300

Lowe Ave., tarp 36 ir 37 ul.
2 lubų medinis namas, 4 gyvenimui, 16 rūmų \$2200

Lowe Ave., tarp 38 ir 39 ul.
9 rūmų medinis namas \$1700

Lafin St., tarp 68 ir 69 ul., arti Ogden Park.
6 rūmų medinis namas \$2000

LOWE AVE. Tarp 32-ros ir 33-čios ul. 2 lubų murinis namas. Randa \$42. Kalna \$5000.00

THROOP ST. Tarp Lyman ir Archer Ave. 2 lubų murinis namas, lotas 50x 125. Kalna \$2500.00

SOUTH HALSTED ST. Tarp 34-tos ir 35-tos ul. 2 lubų murinis namas. Storas. Randa \$52. Kalna \$5800.00

mai \$5300.00
2 lubų, 6 flatų murinis namas \$4300.00

33-d Place, tarp Halsted St. ir Auburn ayes.
2 lubų, 2 flatų murinis namas \$3100.00

Poplar ayes, arti 3fmos ul.
6 rūmų murinis namas ir 9 pėdų augstas basementas \$2200.00
8 rūmų medinis namas \$2500.00

Union ayes, tarp 31 ir 32 ul.
3 lubų, 2 flatų murinis namas \$9000.00

2 lubų, 2 flatų murinis namas \$5700.00

Auburn ayes, tarp 33 ir 34 ul.
1 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 total \$4000.00

1 lubų, 2 flatų medinis namas \$2500.00

Auburn Ave., tarp 31 ir 32 ul.
3 lubų murinis namas, naujas \$5.900

Morgan St., tarp 32 ir 33 ul.
4 lubų, 6 flatų ir storas, murinis namas \$1800.00

Morgan St., tarp 63 ir 64 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas, akmenio prysakis ir trepal. \$62

